

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, GRUDIS - DECEMBER 30, 1989

Nr. 254

Lietuvos kelyje kompromisai

Landsbergis vadovauja Lietuvos delegacijai

Maskva. — Lietuvos Komunistų partijos vadai po dviejų dienų spiginimo Kremliuje išliko gyvi ir dargi su tam tikru laimėjimu, rašo „Christian Science Monitor“ dienraščio korespondentas iš Maskvos. Tiesa, jog Gorbačiovas pakartotinai barė ir kaltino praėjusios savaitės lietuvių nutarimą atsisukti nuo Centro kontrolės, sakydamas, kad lietuvių kenkia perestroikai. Firmadienį ir antradienį Centro Komitetas sprendė partijos krizę ir patvirtino Gorbačiovo kaltinimą Lietuvai, kad lietuvių atsisakymas yra „neteisėtas“. Kremliaus ideologas Vadimas Medvedevas čia daug kalbėjo. Ir tai, kas buvo sutarta, jau yra kompromisų kelias, nes nieko baisaus nenuarta. Vietoje baumės — laimėta laiko ir sąlygas, kuriose galėtų būti pareikšta geriausia Gorbačiovo savybė — komunikacija.

Kalba iš nuosavo kiemo

Tuoju po Naujų metų Sovietų prezidentas ir kiti Politbiuro nariai keliaus į Lietuvą „iširti situaciją“, o po to plenumas rinks paskutiniam sprendimui. „Praktiškai kalbant, tai reiškia, kad jie lauks ir leis 28-jam partijos kongresui nuspręsti spalio mėnesį“, pasakė Igoris Sedychas, „Novosti“ spaudos agentūros kolumnistas. „Dirva paruošta kompromisui. Tai labai didelis žingsnis...“

Lietuvos Komunistų partijos vadas Algirdas Brazauskas pats kalbėjo apie kompromisą. „Viskas, ko reikia“, sakė jis, „yra pertvarkymas Sovietų Komunistų partijos, kad būtų leista laisvė visoms respublikų partijoms. Tame kontekste jis išūri puikų bendradarbiavimą tarp centrines partijas ir Lietuvos partijos. Lietuvoje jau nubalsuota, ir galimybė kalbėtis su Gorbačiovu iš nuosavo kiemo yra malonumas. Gorbačiovas yra buvęs Lietuvoje 1980 m., kai jis dar nebuvo partijos vadovu. Lietuviai nori jam parodyti, kad partija bus atnaujinta Brazausko ir kad lie-

tuviai nėra ekstremistai, kurie trokšta kraujo ir mirties, kaip kad buvo išsireiškęs Gorbačiovas Centro komitete.

Plenumo pagalba

„Tiesos“ kolumnistas Vilius Kavaliauskas mano, jog šios savaitės plenumas labai padėjo Lietuvos partijai. Lietuvoje jau įvyko didžiulės demonstracijos, ginant atsisakymą ir siunčiant tūkstančius telegramų, užstojant Brazauską, pasakojo jis to dienraščio reporteriai. Kavaliauskas mano, jog vietiniai rinkimai atneš partijai didesnę laimėjimą, o tam reikalui padėjo plenumas Maskvoje. Jis taip pat pasakė, jog plaukia pareiškimai įstoti į atsisakymą Komunistų partiją. Kremlius to negalės ignoruoti. Vasario rinkimų pasiekimas glūdi Komunistų partijos atsisakyme nuo Maskvos. Priešingu atveju, partija būtų visiškai sužlugdyta, būtų blogiau negu kovo mėnesį. Skirtumai tarp partijos ir Sąjūdžio mažėja. Partija esmėje priėmė Sąjūdžio programą.

Gali prarasti gerbėjus

Lietuvoje Gorbačiovas turi nemažai gerbėjų dėl savo reformų, tačiau tai gali labai greitai sumažėti, jei Gorbačiovas norės įsikišti lietuviams, ką jie turi daryti, ir kaip jis laikysis savo vizito metu. Gorbačiovo didžiausias rūpestis esąs, kad lietuvių ėjimu nepasektų kitos respublikos. Nors Lietuvos komunistų partija paskelbė, kad jos tikslas yra nepriklausoma Lietuva, tačiau manoma, kad to nebus galima pasiekti dar daugelį metų.

Praneša, kad į Lenkiją išvyko tartis Lietuvos delegacija, kuriai vadovauja Sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Pasiruošimas rinkimams

Vilnius. — Lietuvos spauda praneša, jog sudaryta Rinkiminė komisija ir pradėjo pasiruošimus rinkimams, kurie įvyks kovo 18 d. Komisija sudarė rinkimines apygardas Lietuvos Aukščiausiosios tarybos deputatų rinkimams ir nustatė rinkimų taisykles. Komisija taip pat svarstė ir kareivių dalyvavimo rinkimuose klausimą ir nutarė kreiptis į Aukščiausiąją tarybą, kad paaiškintų kaip laikytis dėl nelietuvių dalyvavimo rinkimuose.

Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto plakatas

Demokratijos metai

JAV prezidentas tyli Pabaltijo nepriklausomybės klausimu

Washingtonas. — Ginkluotas sukilimas Rumunijoje parodo, jog ir giezios laikysenos komunistų režimas Rytų Europoje negali atsilaikyti prieš minia, kuri nušlavė komunistines valdžias.

Į praeitį nuėjo griežtasis režimas Lenkijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Rytų Vokietijoje ir Bulgarijoje, o dabar ir Rumunijoje. Šios vyriausybės sumintė į kalėjimus disidentus ir visus politinius veikėjus, kurie drįsdavo pasisakyti už žmonių teises.

Berlyno sienos sugriuvimas ir Brandenburgo vartų atidarymas ir invazija į Panamą — viskas įvyko per paskutines 10 dienų šiais metais, ir tai yra dramatiški ir pasakiški sukilimų metai tarptautiniuose laisvės klausimuose.

Kada Sovietai leis daugpartinę sistemą?

Daugelis diplomatų ir politikų nori šiuos metus pavadinti „Demokratijos metais“ — svarbiausiais dvylika mėnesių galbūt nuo pat 1968 metų Sovietų invazijos. Gal tik būtų galima šiek tiek palyginti 1989 su anuro mirabilis 1848. Bet kaip ir 1848, taip ir 1989 palieka daug problemų ir klausimų neišrištų, o ypač plačiuose plotuose tarp Elbės ir Uralo.

Pačioje Sovietų Sąjungoje pasikeitimai prasidėjo tik prieš

metus, bet gyventojai jau reikalauja daugpartinės sistemos ir visiškai laisvų rinkimų respublikose ir atsisakymo nuo sąjunginės partijos centro. Kiek ilgiai M. Gorbačiovas galės neigti Lietuvai tų pačių dalykų, kuriuos turi Rytų Europa, klausia „New York Times“, ir kada leis atstatyti nepriklausomybę. Arba Armėnijai, arba Moldavijai, o kaip bus ir su Gruzija?

Paryžiuje po nepavykusio žiauriai numalšinto sukilimo Kinijoje gyvena daug studentų ir disidentų ir vienas iš kinų laisvės vadų pareiškė: „Istorijos ratas pasisuko Bukarešte, jis greit sukis ir Bejinge“.

Ar baigėsi šaltasis karas?

Kiti metai bus didelių bandymų metai, sako Robert Horvats, buvęs aukštasis Amerikos vyriausybės pareigūnas, tarptautinių reikalų ekspertas. Vakarų vertybės išsilaiškė — laisvės virusas plečiasi. Ir su Marchallo planu, ir net su tokiomis vadais, kaip Konradas Adenaueris ir Liudvikas Erhardas Vakarų Vokietijai truko 10 metų, kol buvo konvertuojama valiuta. Marksizmas netaps per naktį pasikeitusiu vakarietišku veidu Rytų Europoje. Tačiau galimybė yra. Vakarai pažadėjo per Europos Bendruomenę tiems kraštams paramą. Pilnai tam pritarė Amerika. Artėja ir Vokietijų susivienijimas.

Bet ar tikrai baigėsi šaltasis karas, klausia „New York Times“ kolumnistas R. Apple, nors Washingtonas ir kitos sostinės nori tuo patikėti. Stabilumas tapo ikaltas į politikų galvas — baimė, kad nepasikeistų valstybių sienos. Tad tyla gaubia Washingtono ir kitus Vakarų politikus Pabaltijo valstybių laisvės klausimu.

— Vatikano nunciatūroje Panamoje buvę keturi aukšto rango karininkai, Noriegos artimi bendradarbiai, išėjo iš patalpų ir tuoj pat buvo suimti amerikiečių karių. Vienas iš simtųjų yra buvęs Noriegos Saugumo viršininkas, kuris yra Izraelio pilietis.

Visiems lietuviams — Tėvynėje ir laisvame pasaulyje — linkime ryžtingai 1990 m. dalyvauti kovoje už Lietuvos laisvę!

Sudaryta komisija Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo planui rengti

Vilnius. — Lietuvos komunistų Aukščiausioji taryba nutarė sudaryti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo planui rengti komisiją iš pačios Tarybos ir Liaudies deputatų. Į ją įeina: A. Bernotas, Ukmergės rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas; A. J. Brazaitis, Vyriausiosios valstybinių paslapčių spaudoje saugojimo valdybos prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos viršininkas; A. Brazauskas, Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto pirmasis sekretorius; A. Čuplinskas, Sigmos gamybinio susivienijimo generalinis direktorius, Vilniaus V. Lenino sūkaičiavimo mašinų gamyklos direktorius; V. Domarkas, Kauno politechnikos instituto rektorius; P. V. Ignotas, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas; H. Jackevičius, Lietuvos TSR valstybinio plano komiteto pirmininko pavaduotojas; J. Jagminas, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmi-

ninko pavaduotojas; C. Karbauskis, Lietuvos vaizių ir daržovių ūkio mokslinio tyrimo instituto direktorius; V. Kazanavičius, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas; J. Kiriuščenka, Lietuvos TSR valstybinio materialinio techninio tiekimo komiteto pirmininkas; V. Klikūnienė, Lietuvos TSR Aukščiausiosios spaudoje saugojimo valdybos pavaduotoja; E. Klumbys, Kauno medicinos akademijos centrinės mokslinio tyrimo laboratorijos neurochirurgijos laboratorijos vedėjas; V. Kubilius, Lietuvos Komunistų partijos Kretingos rajono komiteto pirmasis sekretorius; P. Kūris, Lietuvos TSR teisingumo ministras; A. Macaitis, LKJS Centro Komiteto pirmasis sekretorius; R. A. Makūnas, Kauno rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas; A. Žukauskas, Lietuvos TSR Mokslų Akademijos viceprezidentas.

Ši komisija parengta per tris mėnesius parengti pasiūlymus ir juos įteikti Lietuvos Aukščiausiajai tarybai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvoje nuo sausio 1 dienos įsigalioja naujasis ekonominio suverenumo šiek tiek apkarpytas įstatymas.

— Vilniuje bijoma, kad Panamos ir Rumunijos įvykiai nutraukė pasaulinį dėmesį nuo Lietuvos įvykių.

— Lietuvoje pradėjo eiti naujas laikraštis „Lietuvos ūkininkas“, kuris busis labai reikalingas, kai žemė atiduodama žmonių naudojimui. Po 50 metų daugelis nežino kaip pradėti ūkininkauti.

— Afganistane praėjusį trečiadienį buvo dešimt metų nuo Sovietų Sąjungos invazijos, kuri ten tebeleiko savo karinius patarėjus ir vis siunčia ginklus, kad išlaikytų komunistų vyriausybę. Užsienio diplomatai sako, kad maždaug tūkstantis sovietų kariškių tebevadovauja strateginiams puolimams prieš afganų laisvės kovotojus.

— Rumunijos diktatorius Ceausescu buvo suorganizavęs savo kariuomenę, į kurią parinkdavo berniukus iš viso krašto ir juos išrennuodavo „robotais žudikais“. Jis pats dažnai važiuodavo į valstybinius naūlaidynus ir ten pasirinkdavo būsimuosius „kareivius“.

— Sidnėjaus apylinkėje, kaip praneša AP agentūra, drebejo žemė. Newcastle mieste sugriuvo namai. Richterio skalėje buvo pažymėta 5.5. Buvo užmušta 11 žmonių ir 171 sužeistas. Drebejimas tęsėsi 45 sekundes. New Castle mieste gyvena ir lietuvių.

— Jugoslavijos Komunistų partijos Centro komitetas nutarė pasiūlyti partijos kongresui įvesti daugpartinę sistemą.

Prunskienė Kanados spaudoje

Torontas. — Ši mėnesį Toronto laikraščiai „The Globe and Mail“ ir „The Toronto Star“ aprašė apie Kazimieros Prunskienės vizitą tų dienraščių redakcijose. Su ja kalbėjosi prekybos srities redaktoriai, kurie rašo, kad Baltijos valstybės yra pasiruošusios prekybai.

Ji jiems papasakojo, kad Baltijos respublikoms yra suteiktas ekonominis nepriklausomumas ir lietuvių nori pradėti prekybą su Vakarais. Taip sakė Aukščiausiosios tarybos deputatė, vyriausybės aukšta pareigūnė ir Sąjūdžio narė. Ekonominės savivaldos įstatymas įsigaliojo gruodžio 7 d. Dr. Prunskienė paaiškino, ką reiškia to įstatymo priėmimas Lietuvai; Lietuva turėjusi tik 10% visos savo pramonės, o 90% priklausė Maskvos centrui. Visas Lietuvos turtas priklausė Sovietų Sąjungai. Pagal naują įstatymą, žemė ir gamtos turtais bei transportacija priklausys Lietuvai. Maskva dar turės 11 mėnų, kas sudaro maždaug 7% visos industrijos.

Litas vidaus rinkoje

Baltijos respublikos galėsiančios turėti ir savo valiutą. Litas dar nebus konvertuojamas, bet su juo bus apsisaugota nuo pirkėjų iš kitų respublikų. Jie su rubliais negalės pirkti prekių Lietuvoje. Baltijos respublikos galės turėti ir savo munit įstaigas. Bus galima turėti ir savo biudžetą.

Prunskienė Toronte lankė bankus, imonių vadovus bei investavimo įstaigas ir ragino ruošti prekybą su Lietuva, nors Maskva nenorinti, kad užsienio prekybos įmonės investuotų Baltijos respublikose. Ypač ji sako, jog

Lietuva pageidauja investuoti į turizmą, maisto produktų ipakavimą, audinius, lengvąją industriją ir elektroniką. Lietuviai gali gaminti geros kokybės vilną.

Žvilgsnis į Europos rinką

Lietuvoje būsiąs vienas bankas, kurio transakcijos bus rubliais. Bus norima įsijungti kartu su latviais ir estais ir Vakarų Europos rinką. Jau pradėjo Lietuvos ekonomija domėtis ir Vakarų Vokietija. Labai esanti atsilikusi Lietuvos technika. Ypač norėtų užmegzti ekonominius ryšius su Šiaurės Amerika.

Rusijoje pradėdami kelti savistovumo klausimai, bet dar yra daug, kurie nori palikti senąją sistemą. Rusijos deputatai, kuriems vadovauja Jelcinas, rėmė Baltijos respublikų reikalus. Jis šiuo metu žymiai palankesnis pabaltiečiams.

Pabaltiečiai po 50 metų vėl pirmą kartą turės ekonominius ryšius su užsienio kraštais.

KALENDORIUS

Gruodžio 30 d.: Sabinas, Gražvilas, Irmina, Gedrimė, Liberijus.

Gruodžio 31 d.: Silvestras, Melanija, Mingailė, Gedgantas. Sausio 1 d.: Nauji Metai. Mečislovas, Eufrozina, Arvidas, Girutis, Sniegė.

Sausio 2 d.: Fulgentas, Mažvydas, Gailutė, Stefanija.

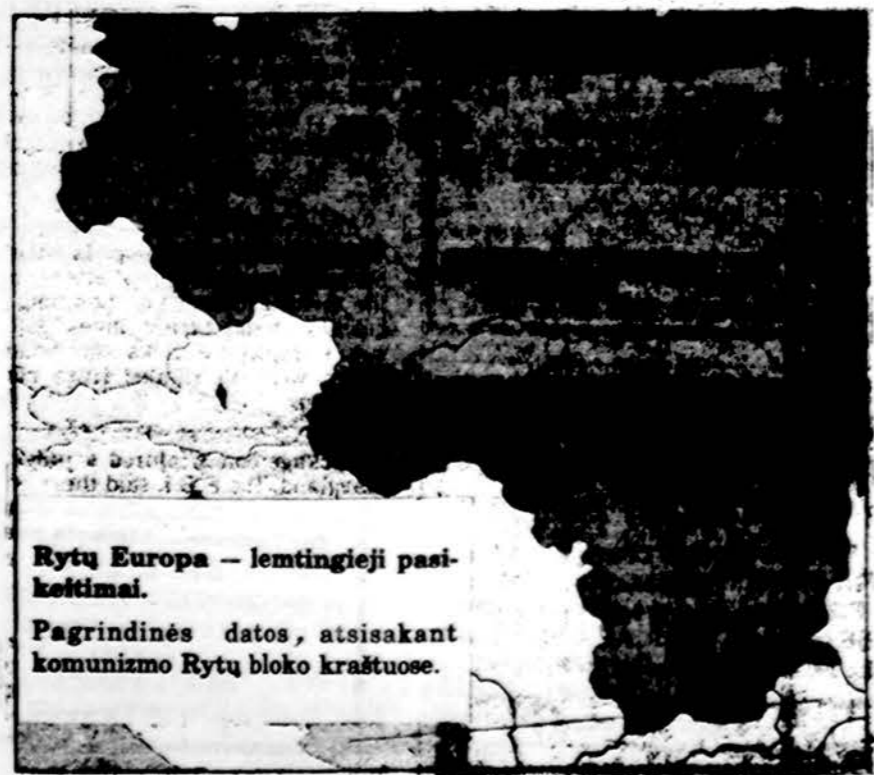
ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:28. Temperatūra šeštadienį 32 l., sekmadienį 24 l., pirmadienį 26 l., antradienį 34 l.

Latvija baigė komunistų viešpatavimą

Ryga. — AP žinių agentūra pranešė, jog ketvirtadienį Latvijos Aukščiausioji taryba nutarė panaikinti konstitucinį straipsnį, kuris garantavo komunistų partijai pirmenybę visuose klausimuose. Už straipsnio iš Konstitucijos išbraukimą balsavo 220 narių, o prieš 50. Tuo pačiu nutarimu Latvijoje buvo įvesta daugpartinė sistema, pranešė užsienio spaudai Latvijos Liaudies Fronto laikraščio „Atmoda“ redaktoriaus V. Kozio. Debatai šiuo klausimu vyko 3 valandas.

Latvijos Komunistų partijos suvažiavimas įvyksta sausio 10 ir 11 dienomis Rygoje. Latviai taip pat sudarė komisiją, kuri paruoš latvių kalbos įteisinimo projektą. Kaip ir Lietuvoje ir Estijoje, tarybos sesijoje buvo pasisakyta už Latvijos nepriklausomybę. Pranešama, kad ir Armėnijoje ruošiamasi panašioms nutarimams.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708.424.4150

ATEITININKŲ KŪČIOS CHICAGOJ

Tradicinės Chicago ateitininkų kūčios įvyko sekmadienį, gruodžio 17 d., Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bendros kūčios prasidėjo šv. Mišiomis, kurias koncelebravo kunigai Valdemaras Cukuras, Kastytis Ramanauskas ir Ričardas Repšys. Mišių metu buvo giedamos kalėdinės giesmės, akordeonu palydinti inž. Audriui Polikaitiui. Mišių skaitymus gražiai atliko Vida Gaižutytė, o tikinčiųjų maldą skaitė Aušra Liulevičienė. Altoriaus ir scenos šventišku papuošimu rūpinosi Jadvyga Damušienė.

Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Cukuras, pradėdamas šv. Mišias, kvietė jungtis visus bendrai maldai Kaledų išvakarėse. Savo pamoksle kun. Repšys pastebėjo, kad esame kaip piemenėliai prie prakartėlių – kiekvienas jaučiamas Dievo ilgesį. Ateitininkai, vedami minties, kad Kristus būtų visur mylimas, norime dažniau susiburti apie Kristų. Susirenkame pailsėti, pabendrauti. Be Dievo, be Kristaus nenurimsim. Norint visa atnaujinti Kristuje, reikia Kristuje atsinaujinti. Ateitininkų jėga – dieviškoji meilė. Ateitininkai išliks ten, kur yra žmonių, užsidegusių Kristaus idėja. Kūčių vakariene – vieta, kur galim pailsėti tarp savųjų. Ateitininkų gyvybės šaltinis – Kristus.

Velių stalelio žvakę uždegti Alina Skrupskelienė ir Kazys Pabedinskas. Bendrųjų kūčių dalyviai (jų buvo du šimtai) prie eglutės forma sustatytų stalų didžiojo Jaunimo centro salėje lauzė kalėdaičius su pažįtamais, linkėdami linksmų švenčių ir laimingų Naujųjų metų. Tada su dideliu entuziazmu ragavom įvairiausius Onos Norvilienės paruoštus kūčių truputį vyksta persitvarkymas. Gruodžio 6 d. vėl susirinkome kavinėje. Šį kartą dr. Viktorija Skrupskelienė klausytojus supažindino su Aisčio poezija. Prelegentė, parinkdama poeziją ištraukus poeto kūrybą paryškinti, padarė ji visiems prieinamą ir suprantamą. Aisčio žodžius vartojo kaip tapytojas teptuku. Net ir pats syki prisipažino, gal geriau būtų meno srityje pasireiškęs. Pradeda paprastais žodžiais piešti pasąmonėje paveikslą. Pvz.: „Laukas. Kelias. Pieva. Kryžius“, vaizdžiai pristato Lietuvos gamtos peizažą, tačiau posmelis baigiasi gryna poetika... ir griaudi, griaudi daina“.

Prelegentė kiek ilgiau išvystė Aisčio poezijos romantiką, lygindama ją su kitų poetų kūrybomis. Po paskaitos, per diskusijas ne vienas klausytojų prisipažino, kad skubės namo šio poeto raštus vėl skaityti. Buvo įdomu išgirsti vieno neseniai iš Lietuvos atvykusio šios paskaitos įvertinimą, būtent: „Prelegentės iškalbingumas bei temos pristatymas ne vienam Lietuvos profesoriui nosį nušluostytų“. Pakilioji nuotaikoj išsiskirstė ir namus toliau asmeniškai susipažinti su Aisčio raštais.

Dar ilgai skambėjo Kaledų giesmės: „Tyliają naktį“, „Gul šiandien“, „Tylį naktis, šventa naktis“, „Sveikas, Jėzau, gimusis“, „Piemenėliams, vargdnėliams tarė Dievo siuntinys“, „Oi greičiau, greičiau į Betliejų bėkit“, „Linksmą giesmę mes užtrauksim“, „Mes

girdėjom angelus“, „Ateikite, tikintys“. Giesmės vadovavo inž. Audrius Polikaitis, giedojimą akordeonu palydėdamas. Giesmės – labai svarbi Chicago ateitininkų kūčių tradicija.

Daug talkos reikia, kad tokios išpūdingos kūčios įvyktų. Gabioji šeimininkė Ona Norvilienė daug dienų plūso, ruošdama visus tuos nuostabius kūčių valgius. Marytė Saliklienė virė (pagal slaptą receptą) skanų tradicinį kisielių. Anų Baltic Bakery aukojo duoną ir pyragus. Šeštadienį ir sekmadienį stalus dengė didelė talka: Juzė Ivašauskienė, dr. Aldona Juozevičienė, Bronė Kizlauskienė, Arūnas Liulevičius, Venta Norvilaitė, Irena Polikaitienė, Marytė Saliklienė, Elena Tījūnėlytė, Alina Vadeišienė, Valė Žadeikienė. Jiems ir visiems, kurie savo darbu prisidėjo prie bendrų kūčių puikios nuotaikos – didelis ačiū.

P. Krūmėnas

DETROITO SENDRAUGIŲ ATEITININKŲ VEIKLA

Su kavute rudėnį prasidėjo naujas veiklos sezonas Detroite. Lapkričio 11 d. buvo suruoštas priėmimas kun. Kestučiui Raliui parapijos kavinėje. Jaunas kunigas klausimų-atsakymų forma klausytojus supažindino su dabartinėmis tikinčiųjų bei bažnyčios sąlygomis Lietuvoje. Šiomis dienomis dar nesuformuluotas konkretus planas, kaip pasinaudoti persitvarkymu. Kunigai džiaugiasi, jai kas atvyksta sakramentus priimti. Tačiau po truputį vyksta persitvarkymas.

Gruodžio 6 d. vėl susirinkome kavinėje. Šį kartą dr. Viktorija Skrupskelienė klausytojus supažindino su Aisčio poezija. Prelegentė, parinkdama poeziją ištraukus poeto kūrybą paryškinti, padarė ji visiems prieinamą ir suprantamą. Aisčio žodžius vartojo kaip tapytojas teptuku. Net ir pats syki prisipažino, gal geriau būtų meno srityje pasireiškęs. Pradeda paprastais žodžiais piešti pasąmonėje paveikslą. Pvz.: „Laukas. Kelias. Pieva. Kryžius“, vaizdžiai pristato Lietuvos gamtos peizažą, tačiau posmelis baigiasi gryna poetika... ir griaudi, griaudi daina“.

Prelegentė kiek ilgiau išvystė Aisčio poezijos romantiką, lygindama ją su kitų poetų kūrybomis. Po paskaitos, per diskusijas ne vienas klausytojų prisipažino, kad skubės namo šio poeto raštus vėl skaityti. Buvo įdomu išgirsti vieno neseniai iš Lietuvos atvykusio šios paskaitos įvertinimą, būtent: „Prelegentės iškalbingumas bei temos pristatymas ne vienam Lietuvos profesoriui nosį nušluostytų“. Pakilioji nuotaikoj išsiskirstė ir namus toliau asmeniškai susipažinti su Aisčio raštais.

Dar ilgai skambėjo Kaledų giesmės: „Tyliają naktį“, „Gul šiandien“, „Tylį naktis, šventa naktis“, „Sveikas, Jėzau, gimusis“, „Piemenėliams, vargdnėliams tarė Dievo siuntinys“, „Oi greičiau, greičiau į Betliejų bėkit“, „Linksmą giesmę mes užtrauksim“, „Mes

Jūratė Norvilienė, Prano Dielininkaičio moksleivių ateitininkų kuopos globėja, „Ateities“ vakare Chicagoje su šeima iš Lietuvos dr. Rima ir Alium Zasčiais. Nuotr. Valerijos Žadeikienės

DIEVAS YRA MEILĖ

BIRUTĖ BUBLIENĖ

(tęsinys)

Ateitininkų sąjūdis yra ir tautinis. Popiežius Leonas XIII sakė, kad ką gera padarome Bažnyčiai, tas plaukia ir Tėvynei. Tai ir kultūrinis sąjūdis. Jo uždavinius nurodė tie patys autoriai.

Dauguma ateitininkijos vadų savo ištikimybę paliudijo kankinyse. Gyvas išlikęs dar dr. A. Damušis. Ko reikalauja gyvenamasis momentas? Reikia asmenybių kurios šviestų tamsybėje.

„Kas galėjo tikėti, kad matysime atgimstančią Lietuvą“, – prabilo prelegentas dr. A. Žygas kalbėdamas tema „Ateitininkai išseivijo ir jų problemas“.

Yra viena Lietuva. Mes nepatikėsime, kad Lietuvos nėra Lietuvos žemėje. „Mes pas Tave sugrįžome, brangioji Lietuva, ir jungiamės Kristaus dvasioje“. Yra viena Lietuva, ir viena Ateitininkija. Kelionė į Rytus ir Vakarus, į nebuvimą – atskyrė mus. Tapome skirtingi, bet vis dėlto esame broliai.

Ateitininkija suprato, kaip ugdyti asmenybes ne Tėvyneje. Tai įmanoma tik Kristocentrizmo pagrindu. Vakaruose tremtiniai pažino laisvę, leidžiančią tapti kuo tik nori. Yra tokių, kurie turtingam pasaulyje yra vargšai dvasioje.

Lietuvos vaikai pažino pasaulį, kuris bandė suniekindi tai, kas švenčiausia, kur Dievas buvo raunamas iš gyvenimo. Melas niekuomet nesunaikina tiesos, kad Jėzus Kristus pažinimas reikalauja aukos. Tiek laisvėje, tiek vergijoje sekimas Jėzumi Kristumi reikalauja tyro apsisprendimo, pasiryžimo.

Kokia išseivijos misija? Išseivija bus reikšminga, kol mylės Lietuvą, labiau nei save. Ateitininkų federacijos vadas J. Polikaitis kalbėjo, kad Lietuvos ateitininkai neša atsakomybę už Lietuvos likimą, o išseivijos toks uždavinys dėl lietuviškumo išseivijoje.

Išseivija šiandien turi teikti didžiulę matomą pagalbą. Lietuva laukia literatūros, knygų, vadovėlių, išleistų išseivijoje. Laisvojo pasaulio vaikai turi labai daug išmokti apie Lietuvos laisvę iš Lietuvos jaunimo.

Sekė gyvos ir prasmingos diskusijos, užsitususios visą valandą. Įvairius pasisakymus įdomiai reiškė nuo jauniausio moksleivio iki vyriausio sendraugio. Vienas dalykas tuoj išaiškėjo – tai, kad čia susirinkusių žodžiuose ir mintyse buvo viena – tikėjimas, meilė Dievui ir Tėvynei, dvasingumas ir vienybė.

Tad liudykime Kristų ir tautos, gėrbdami ir gaivindami tautos papročius, gaivindami ir puoselėdami liaudies dainą, tėvų kalbą, ugdydami gražiausias lietuvių būdo savybes, ištikimai mylėdami Bažnyčios mokslą. Taip mes auginsime Lietuvą Ateičiai, Priskėlimui, Laisvei“.

Ateitininkų studijų savaitgalyje. Iš k.: Irena Kutrevičienė, Birutė Bublienė ir Marytė Gaižutienė.

Mokytoja Daiva Kuzmickaitė iš Marijampolės, ypač daug dirbanti su ateitininkų jaunimu, baigė šios dienos paskaitas, nagrinėdama savo temą „Ateitininkų uždaviniai, ugdant kilnius jaunimo papročius“. Pradėdama šia tema kalbėti, prašė prisiminti St. Šalkauskio formuluotus tautinio auklėjimo uždavinius.

Pirmasis ir svarbiausias mūsų uždavinys, tai savikūra, savos asmenybės ugdymas. Šiame darbe turime padėti vienas kitam atrasti save. Prasidėjus tautiniam atgimimui, laisvėjimui, atsivėrė durys į Vakarus.

„Nesirinkdami vertybių, akiai puolėmės prie menkaverčių blizgučių, vadovaudamiesi minios impulsu, pamesdami iš akiračio esmę, užmiršdami, kad kiekviena tauta turi savą pašaukimą, savitą kelią“. Papročiai, tradicijos, tai vidinio gyvenimo pasireiškimas. Kiekvieno ateitininko uždavinys – žvelgti į tautos tradicijas gilesniu aiškesniu žvilgsniu.

Būtina kiekvienam susipažinti su Rėdos ratu – švesti senasias lietuvių šventes, derinant etnografinę dvasią su katalikiškumu.

„Gaivindami tradicijas, nepamirškime esmės – gyvenusių kaime mūsų senelių dvasios gaivos. Kiekviena tautos ir bažnytinė šventė teparagina mus įvesti naujas – artimo meilės, gailestingumo pareiškimo tradicijas. Būtina mums sugrįžti į lietuviškąją gamtojautą.“

Tad liudykime Kristų ir tautos, gėrbdami ir gaivindami tautos papročius, gaivindami ir puoselėdami liaudies dainą, tėvų kalbą, ugdydami gražiausias lietuvių būdo savybes, ištikimai mylėdami Bažnyčios mokslą. Taip mes auginsime Lietuvą Ateičiai, Priskėlimui, Laisvei“.

Sekė gyvos ir prasmingos diskusijos, užsitususios visą valandą. Įvairius pasisakymus įdomiai reiškė nuo jauniausio moksleivio iki vyriausio sendraugio. Vienas dalykas tuoj išaiškėjo – tai, kad čia susirinkusių žodžiuose ir mintyse buvo viena – tikėjimas, meilė Dievui ir Tėvynei, dvasingumas ir vienybė.

Po trumpos pertraukos, kun. Jonas Boruta supažindino visus dalyvius su įvairiomis katalikų jaunimo organizacijomis atgimstančioje Lietuvoje. Buvo kvietiti kalbėti atstovai: pavarasininkų, fokuliarų, Eucharistijos bičiulių, Gedimainčių ir kt.

Susumuodamas visų organizacijų pristatymus, kun. Sigas Tamkevičius patarė, kad jeigu norime, kad katalikų organizacijos plėstųsi, tai įvairumas organizacijose reikalingas.

Med. m.k. Aloyzas Pundzius pasidalino savo mintimis „Ateitininkų kuopų steigimo patirties reikalingumas ir jų veiklos metodai“.

Jo pagrindinė mintis buvo, kad Ateitininkų populiarumui daug įtakos turi įvairūs renginiai.

Vasaros atostogų metu reikia organizuoti berniukams ir mergaitėms stovyklas, keliones, Gamtos draugo ekskursijas. Atstatyti kryžius, globoti senelius, skaityti paskaitas plastesnei visuomenei, organizuoti katakezės kursus – tai vis ateitininkų veiklos laukas.

Studentas ateitininkas Jonas Morkus trumpai išreiškė savo mintis apie Ateitininkų veiklos galimybes aukštojoje mokykloje. Kol kas dar ribotos – bet visi kandidatai priimami. Visi mieliai įsijungiantys veikon studentai neatsako ir nebijo rimtų pareigų ir atsakomybės. Formuojasi dabar atskira studentų kuopa.

Pirmoji suvažiavimo diena baigėsi maždaug devintą valandą vakaro. Pilni minčių, jausmų ir entuziazmo, nors ir nuvargę, išsiskyrėme tą labai šaltą, snieguotą vakarą Vilniuje. Bet širdys šiltos, žinant, kad esame, Būsime ir Liksime vieningi dvasioje!

Rytą atsikėlė skubėjome dalyvauti Katedroje aukojamose šv. Mišiose. Taip pradėjome antrąją suvažiavimo dieną. Koncelebracijai vadovavo arkivyskupas J. Steponavičius. Prasmingai ir jautriai pamokslą sakė vysk. A. Vaičiūs, nuteikdamas visus dalyvius energingai pradėti antrąją suvažiavimo darbo dieną – „Visa Atnaujinti Kristuje“!

Šiai dienai pakviesti pirminkauti Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Polikaitis ir Atkuriamojo komiteto pirminkas Vincas Rastenis.

(Bus daugiau)

DR. ELIJIUS LELIS

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

4149 W. 63rd St.

Tel. 735-7709

217 E. 127th St.

Lemont, IL 60439

Tel. 257-2265

Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 598-2131

Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS

ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS

Family Medical Clinic

217 E. 127th St. - Lemont, IL 60439

Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital

Valandos pagal susitarimą

Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Tel. 767-7575

5780 Archer Ave.

(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)

Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. MAGDALEN BELICKAS

DANTŲ GYDYTOJAI

Pensilvanijos nuolaida

2436 W. Lithuanian Plaza Court

Tel. 925-8288

507 S. Gilbert, LaGrange, IL

Tel. 352-4487

Kab. tel. (1-312) 686-3166;

Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.

Šeštadienis pagal susitarimą

Nuotr. Gražinos Kriaučiūnienės

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuñčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. - 476-2400

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)

Olympia Fields, Ill.

Tel. 748-0033

Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Rez. 778-7679, Kab. 582-0221

Valandos susitarus

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

IR ODOS CHIRURGIJA

(Agliaai nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms

2434 W. 71 Street, Chicago.

Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ – NERVŲ IR

EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.

Tel. 422-0101

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos

Nechirurginis išsipūstusių venų

hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

2659 W. 59th St., Chicago, IL

Tel. 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 598-8101

Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

METŲ PABAIGOJE

Metų pabaigoje reikia dažniau pažvelgti į praeitį, kurioje turėjome pareigų ir atlikimų darbų. Taip pat reikia žiūrėti ir į ateitį. Ateitis žadina naujus pasiryžimus, naujus darbus ir numatomus tikslus. Gal nebus taip aišku, kaip praeitis. Bet pasiryžimas naudingai gyventi visuomenei, tautai, valstybei, savo artimui skatina naujus kelius ir naujas pastangas. O žmogui reikia vis ieškoti kelio, kuris veda į žmogaus pabaigą, vis rasti naujų priemonių, kuriomis pasinaudotume savo tikslams greičiau pasiekti. Laikas nestovi nė vienos minutės, nė vienos sekundės. Jis keičia gyvenimą ir aplinką, kurioje turime vykdyti savo darbus.

Pažvelgus praeitin matomi laisvės, pažangos ir pasiekimų horizontai tėvynėje. Vieni pas kitus po daugelio metų daug laisviau lankomės, su savaisiais galime pabendrauti, savųjų ir net svetimų galime sulaukti savo pastogės.

Nereiktų minėti tų didelių kolektyvinių junginių, kurie išveivą lanko, linksmina, rodo tėviškės meną, kurį daugelis užmiršę, daugelis net negirdę. Tai jau naujas gyvenimas, naujas laikas, kurio mes nesitiekėm. Atsirado nauji žmonių santykiai, nors sunku susikalbėti. Tarp išveivų ir likusių pavergtoje tėvynėje toks didelis skirtumas, kad net nebuvo galima jo vaizduotis.

Tie laisvėjimo ir šviesos metai yra dalinai apgaulingi. Išveivija perversina laisvės pastangas, užmiršusi, kad okupantas ir jo kariai dar tebestovi užimame krašte. Ten gyvenantieji entuziastiškai priima viską, kas žadama, tikisi daugiau negu galima okupacijoje, net ir palengvėjusioje vergijoje. Vergija pasilieka tik vergija, nors ir būtų joje laisvėjimo žymiu.

Tikra laisvė reikalauja žmonių aukų, didelio ryžto, nebijojimo būsimums kartoms ir jų geresniam gyvenimui paaukoti net savo gyvybę. Tas šių ir perėitų metų palaisvėjimas nėra tikroji laisvė, tikras gyvenimo pagerinimas, o tik viltis neišikioje ateityje.

Metams keičiantis, reikia matyti ir tuos blogumus, kurie yra dabar ir gali būti ateityje. Tie blogumai kelia susirūpinimą, žadina nepasitikimą valdžioms ir valdančiais. Popiežius Jonas Paulius II primena savo pranešime apie pasaulio taiką, kad ekologinė problema yra moralinė problema. Gamtos tarša nėra tik toli mūsų, bet aplink mus.

Valstybės turėtų rūpintis gamtos taršos panaikinimu dėl žmonių, nes jos yra žmonių saugotojos. Moderni technologija yra pajungta žmogui. Ji yra skirta žmogaus gerovei. Bet taip pat turi būti lygybė tarp gamtos panaudojimo ir ją panaudojant sutersimo. Gamta ir jos turtais turi tarnauti žmogui ir jo sveikatai, o ne priešingai — žmogus gamtai.

Į šį klausimą reikia žiūrėti dabar, kad ateinančiais metais būtų bent dalinai pataisyta ta moralinė problema, tas moralinis nusikaltimas gamtai ir žmogui. Jei laike yra praeitis ir ateitis, tai yra ir dabartis, kuria

kiekvienas turi matyti savo laike ir savo aplinkoje. Bet koks gamtos panaudojimas netinkamu būdu yra nusikaltimas prieš žmogų, prieš patį save, prieš visą žmoniją.

Dabartis turi žmogų apsaugoti ateičiai. Jau daugiausia negalima apsaugoti vyresniųjų, užkrėstų žemės taršos, fabriku, netinkamų gamtos turtų. Tai reikia būtinai saugoti geresnį gyvenimą bent ateinančioms kartoms, kurių tėra tik ateitis, bet kurie auga dabartyje.

Žvelgti į žmogaus gyvenimą yra būtina metų pabaigoje. Tada labiau susikaupia ir atidžiau išsiūriama į praeitį ir ateitį. Pamatoma taip pat ir dabartis, kuri nusitęsia ir į ateitį, ypač ta blogoji dabartis, kuri pasižymi žmogaus nuvertinimu, jo sveikatos nepaisymu, silpnėjančiu skriaudimu ir net savaisiais nesirūpinimu. Nauji metai tėra tik naujas laiko skaičiavimas, bet žmogui jie turi būti nauji, kad jis ryžtųsi dabartį ir praeitį pakeisti ne tik sau, bet ir kitiems.

Ką atneš ateinantieji metai, dabar dar negalime pasakyti. Vienam atneš daugiau turtų, kitam paskutines gyvenimo dienas. Daugumai atneš tik naujus rūpesčius, kaip gyventi, kad laikas būtų naudingas, nes jis yra labai trumpas. Istorija laiko nekartoja. Jis praeina kaip vanduo upėje. Ir juo senesnė istorija, juo vyresnis žmogus, juo tas laikas greičiau bėga. Nei istorija, kuri tėra žmonių gyvenimo aprašymas, nei žmogus, kuris laike kuria arba jį eikvoja, negali jo sulaukyti. Žmogus istorijoje tiek lieka, kiek jis padaro istorinių darbų — kartais blogų, bet labiau gerų, kuriuos su pagarba mini žmonijos dalis.

Negalime užmiršti savo tėvynės — laisvėjimo, bet negalime užmiršti ir savo uždavinių išveivijoje. Turime nuosirdžiai prisipažinti, kad net laisvon tėvynėn vykty tik išimtis. Daugumas jau pasilikty baigty savo dienas tame krašte, kuriame didžiąją savo gyvenimo dalį praleido. Juo labiau ten vykty tik retos išimty tų, kurie svetimuose

kraštuose gimę ir gyvenimui bei profesijai pasiruošę. Bet tai nereiškia užmiršimo, kaip nereiškia užmiršimo savo mirusių ar toli gyvenančių tėvų ar artimųjų.

Ateinantieji metai mums vėl primins tuos pačius dalykus, kuriuos turėjome praėjusiais, tik jau kitu pavidalu, labiau priprastu ar mažiau pažįstamu. Taip pat jie atneš ir naujų, kurių šiandien dar negalime numatyti, negalime pasverti ir savo ar savo artimiesiems pritaikyti. Gailėsime, kad neatlikome kai kurių darbų praėjusiais metais, o gal galėsime daugiau gerų darbų padaryti, negu praeityje ar dabartyje.

Tik vieną turime atsimiti — naujus metus turime sutikti su didesniais viltimis, su aiškėniu pasiryžimu ir uolumu išlaikyti laisvę tėvynėje ir tautinį ištikumą išveivijoje. Už abi tautos dalis turime imtis nuosirdžios atsakomybės, kad šie metai visai tautai būtų naudingėsi negu praėjusieji.

Pr. Gr.

Gyvenimo eigai ipročiai turi daugiau įtakos, kaip taisyklės, nes iprotis yra taisyklė, pasidariusi instinktu ir kūno dalimi. Gyvenimas tėra tik ipročių audinys.

F. Amieu

Visa gyvenimo išmintis yra mokėti būti savo vietoje: pirma būti vaikais, vėliau — jaunuoliais, paskiau suaugusiais ir pagaliau — seniais, kas reiškia: džiaugtis, mylėti, apmąstyti ir išsėtis.

Neera

LAUKIA PASIBAIGIANT ANTROJO PASAULINIO KARO

I. MEDZIUKAS

Reikia pasidžiaugti, kad šiuo metu į išveivijos politinės ir visuomeninės veiklos lauką išėjo jaunesni žmonės, kurie baigė mokslus šiame krašte, turi norą, gabumus sąlygas išsiveržti iš siauros etninės veiklos ribų ir pristatyti Lietuvos reikalus amerikiečių visuomenei, užmezgant ryšius su šio krašto politikais, visuomenininkais ir spaudos žmonėmis. Viena iš tokių yra JAV LB Tarybos prezidiumo ir Vakarų apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė. Ji yra tikra lietuvių ambasadorė, nes sugeba vykusiai pristatyti Amerikoje Lietuvos reikalus. Jos pastangomis dažnai amerikiečių spaudoje, televizijoje ar per radiją iškeliama lietuvių tautai svarbūs įvykiai.

Neseniai Čalifornijoje išėnantis „Star-Progress“ žurnalas pirmame puslapyje išdėdė A. Nelsienės nuotrauką ir Barbara Glasonel (Managing Director) straipsnį, kuriame rašoma, kad šiuo metu, kada Rytų Vokietijoje didelis gyventojų entuziazmas ir Berlyno siena praranda prasmę, Angelė Nelsienė laukia antrojo pasaulinio karo pabaigos.

Angelė aiškina: „Kol Gorbaciovas nesuteiks laisvės ir nepriklausomybės Pabaltijo tautos, kurią jos prarado, pasirašius 1939 m. Nacių-Sovietų paktą, antrasis pasaulinis karas nėra pasibaigęs. Nors Gorbaciovas duoda simbolines laisvės žodžio, ekonominio savarankiškumo ir įstatymdavystės srityse, bet viskas faktiškai tebelieka Maskvos kontroleje. Toliau straipsnyje rašoma, kad A. Nelsienė vakarais seka televizijos pranešimus apie laisvėjimo permainingas komūnis-

tinuose kraštuose apie tai, kaip atsitiesia ekonomiskai ir dvasiskai suluošinti žmonės. Bet dar nedaug kalbama rytinio Baltijos jūros kranto kraštų žmones.

Toliau skaitome, kad A. Nelsienė, gyvenanti 25 metus Fullertone, Čalifornijoje, važiuoja į Čicagą, kur susitiks su prof. Vytautu Landsbergiu ir kitais siekiantais demokratinės sistemos Sąjūdžio delegatais.

A. Nelsienė, užimanti aukštą JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininkės ir Baltų laisvės lygos vicepirmininkės pareigas, JAV prezidentui George Bush parašė laiška, kad Maltoje, Gorbacioviui primintų Amerikos poziciją nepripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacijos, ir kad šis nepripažinimo politikos JAV tebesilaiko ir dabar.

„Mes raginame Gorbaciova išvesti Sovietų karinius dalinius ir leisti gyventojams išvesti demokratinę santvarką. Mes vengiame konflikto, norime šio tikslo siekti taikiu būdu, nepakenkiant nei Sovietų Sąjungos interesams, nei nesudarant jai pavojaus. A. Nelsienė aiškina, kad jos atstovaujami lietuvių kilmės amerikiečiai mano, jog JAV turi būti kariniai stiprios ir pasirošusios apginti Ameriką bei jos sąjungininkus. Kol komunistai nesustabdys karinės pagalbos Afganistanui, Kubai, Nikaragvai, El Salvadoro sukilėliams, jais negalima pasitikėti.

Lietuvoje gimusi, A. Nelsienė, prisiminė savo šeimos pasitraukimą į laisvę 1944 m. šešerių metų gyvenimą Vak. Vokietijoje, kelionę į Ameriką. Jos

motinos giminės buvo tarpe tų 700 tūkstančių Pabaltijo gyventojų, kurie buvo deportuoti į Sibirą, Sovietų kariniams daliniams okupavus tuos kraštus.

Ji pasakojo: „Mano tetos buvo pasmerkto 15 metų bausmei sunkiųjų darbų lageriuose, ir grįžo netekusios sveikatos. Mes mėginome siųsti vaistų, bet jie buvo Sovietų valdžios konfiskuoti“. Neseniai ji siuntė savo pussešeriems sūnelėms — už 15 dol. suknelę reikėjo sumokėti 13 dol. maito. „Taigi Sovietai tenori gauti Amerikos dolerių, kad galėtų ekonomiskai sustiprėti, pasivyti kitas į priekį pažengusias pasaulio tautas. Nereikia užmiršti, kad į valdžios viršūnes Gorbaciova iškelė ne kas kitas, kaip kad buvęs KGB galva, o vėliau ir Sovietų premjeras Juri Andropovas. Tai buvo dalis plano kontroliuoti Amerikai“.

A. Nelsienė aiškina, kad dabar vaikai Lietuvos mokyklose jau gali suzinoti tiesą apie buvusius nepriklausomybės laikus. Ji pasakojo, kad Amerikos lietuvių pinigais buvo nupirkti Skandinavijos šalyse popieriaus, kad galima būtų atspausdinti tikrą Lietuvos istoriją. A. Nelsienė su savo vyru Romu planuoja ateinančiais metais vykti į Lietuvą.

Ji prisimena: „Turėjome gražius namus Lietuvoje. Mano tėvas augino arklius, kurie buvo eksportuojami į Angliją. Bet dabar giminės atsinešė jau grūvančių pastatų nuotraukas“.

Nelsų šeimoje Fullertone užaugo trys dukterys; joms buvo nuolat primenama apie gimtąjį tėvų kraštą. Nepalankios geografinės padėties ir agresyvių kaimynų dėka 26 tūkstančių kv. mylių šalis savo istorijoje yra patyrusi daug vargo. Po pirmojo pasaulinio karo, subyrėjus caro Rusijos imerijai, kraštas buvo vokiečių okupuotas. Nuo 1918 m. — Lietuva nepriklausoma. Tarptautinei teisei prieštaraujantis Sovietų ir nacių pakas, sugriovė mūsų kraštą“.

— aiškina Nelsienė. „Kyla rūpestis, kad Pabaltijo kraštai nebūtų paaukoti didžiųjų jėgų naudai“. — Ji išreiškė skepticizmą, patyrusi, kad kariniai sovietų daliniai galės balsuoti Lietuvoje rinkimuose ir Aukšt. Taryba. „Ar tai ne paradoksas“, — sako A. Nelsienė, — tai nėra laisvi rinkimai, nes okupaciniai daliniai dalyvaus užgrobtą krašto rinkimuose“.

Lietuvių Bendruomenės atstovai su „Atgimimo“ vyriausiu redaktorium Romualdu Ozolu, Sąjūdžio tarybos nariu sociologu Mečiu Laurinku, Vytautu Radzvilu, Lietuvos Darbininkų sąjungos pirmininku Kazimieru Uoka ir JAV LB visuomeninių reikalų tarnautoja Washingtono Asta Banionyte.

DIDŽIAUSIAS VISUOMENĖS PRIEŠAS

Etninė pasakėlė

ANTANAS MUSTEIKIS

Deja, trūksta duomenų apspręsti, ar Karpis buvo paveiktas trečiosios teorijos dėsnų — pravardžiavimo pasekmių (labeling theory). Ji yra susijusi su savaimė išpildančia pranašyste (self fulfilling prophesy). Kai abi pirmosios teorijos yra konservatyviųjų, pastarosios teorijos šalininkai pasergsti, kad reikia vengti neklusnų vaikų pavadinti blogu, nes dėl to vaikas gali ir pasidaryti blogas.

Dabar tenka atsakyti į knygos įvado iššauką: ar Karpio elgsena įrodo priešsocialinį beždžionės dalį mums? Toksai sensacingas asmens apibūdinimas gali patraukti dažną skaitytoją pasiekti Karpio istorija, tačiau ši prielaida brukama brangia tiesos kaina. Romanistai — gali teisėtai — pramogos tikslu išrasti Taraną — beždžionžmogį, tikrą ar tariamą evoliucijos grandinės narelių. Bet tikros istorijos atskleidėjas, Karpis padaręs beždžionžmogiu, parodo žmogaus prigimties pavilnimo stoką. Mūsų nagrinėti Karpio asmens bruožai ką kita parodo. (Autorius negalės įrodyti, kad ir patios beždžionės yra priešsocialiniai tvariniai.) Kita vertus, autorius nė nenuvokia, kad Karpis pravardžiudamas jis pats įsivelia į trečiosios nusikaltėlių tapimo teorijos praktiką.

IV

Karpis buvo profesionalas, nes sugebėjo našiai

ŠEIMA — TAUTŲ PAGRINDAS

Kai kalbame apie šeimą, pirmiausia galvoje turime tėvą ir motiną. Tai iš tikrųjų dar nėra tikra šeima, kuri turi pareigų kaip tėvas ir motina, bet tik kaip vyras ir žmona. Šeimos sekmdienis tuojau po Kalėdų yra skirtas pilnai šeimai, kurioje yra tėvai ir vaikai, kurioje turi vieni kitiems pareigų ir vieni už kitus imasi atsakomybės. Šiam sekmdieniui skirtas Senojo Testamento žodis kaip tik skirtas šeimai, pirmiausia vaikams.

Siracido knygoje parašyta: „Vaikams Dievas liepė godoti savo tėvą ir motinos nuomone reikiama gerbti. Kas tėvą godoja — sau nuodėmės dido. Kas motina gerbia, tas lobį sau krauna. Kas tėvą godoja — vaikai savo džiaugsis; kada besimelstu, jis bus išklusytas. Kas tėvą godoja — gyvens ilgą amžių. Kas motiną gerbia — tas Dievą pagerbia... Užuojautos tėvui neleista užmiršti; bus užskaityta už tavo kaltybes“ (Sir.3.3-7. 14-17). Taip mokė raišytas jo meto tėvus ir vaikus, nes tėvo ir motinos gerbimas privalomas, Dievo įsakymas, už kaltes užskaitytas.

Geros šeimos nėra tik tos, kuriose auga tik geri vaikai. Šv. Raštas primena kelias kartas, dalyvaujančias atsakomybėje. Iš psichologijos žinome, kad geriausių tėvų ne visuomet būna geriausi vaikai. Išauga kartais geros šeimos vaikai gal tik vienas ar antras skirtingi nuo tėvų ir savo artimųjų. Reikia tada pažūrėti ir į praeitį, kartais net ligos ketvirtos kartos ir tėvo ir motinos pusę, ar ten nebuvo blogų žmonių. O paveldėjimas, jei jis ir nėra absoliutus, tai kartais turi įtakos net nežinant, kodėl taip yra.

Gerų šeimų laukia Bažnyčia, laukia tautos ir valstybės, ieško

A. Nelsienė pastebėjo, kad Gorbaciovas pasikvietė Lietuvos komunistų partijos vadus į Maskvą. Trys Pabaltijo respublikos paskelbė suverenumą. Gorbaciovas deda viltis į Algirdą Brazauską, kad jis sugebės sutrukdyti Lietuvos nepriklausomybę ir išlaikyti ją Sovietų įtakoj. Ir toliau ji tęsė: „Mes gerai prisimename rusų nuotakas, pašalinus Chruščiovą ir sugražinus seną sistemą. Mes niekad negalime pasitikėti tuo asmeniu“.

organizacijos ir sambūriai, kurie nori išsilaikyti gera darydami ir tik gerus narius, gerus tautiečius ar piliečius turėdami. Bet ne visuomet tai pasiseka. Kartais ir iš gerų šeimų ateina blogų žmonių, o kartais iš blogų, suirusių, nesutariančių ar net išsiskyrusių šeimų ateina gerų žmonių, naudingų Bažnyčiai ir tautai. Bet visuomet reikia prisiminti Kristaus išpėjimą, kad tik geras medis neša gerus vaisius.

Šeimose, kur yra religinė dvasia, kur Dievas yra tėvo ir motinos, Tarp tėvų ir vaikų santykių tarpininkas, savaime auga geri vaikai. Jei daro įtakos aplinka, gyvenimo sąlygos, tai blogos įtakos veikia mažiau, lengviau išvengiama pavojų, kurie graso šioje žemėje tėvams ir vaikams. Ir apaštalas šv. Paulius šios dienos skaityme sako kolosiečiams: „Apsivilkite nuosirdžiu gailėtingumu, gerumu, nuolankumu, romumu ir kantrumu. Būkite vieni kitiems pakantūs ir atleiskite vieni kitiems, jei vienas prieš kitą turite skundą. Kaip Viešpats jums atleido, taip ir jūs atleiskite. Viršum viso to tebūna meilė, kuri yra tobulumo raištis“ (Kol. 3.12-14).

Šv. Pauliaus pamokymas turi būti taikomas visiems, bet labiausiai šeimose, kur vienas su kitu dažniau susitinka. Vyras žmoną, tėvai vaikus, vaikai tėvus mato net nenorėdami, nes gyvena kartu. Dabartinės sąlygos priverčia kartais vienus nuo kitų gyventi atskiru gyvenimu, bet tai nereiškia, kad išskiria meilę, kuri turi vyrauti šeimoje, ir ne tik šeimoje, bet ir savoje aplinkoje. Šeimoje auga ir bręsta vaikai, išsiūredami į savo tėvus, matydami juose meilę, tą tobulumo ryšį, bet matydami dažnai ir barnius, kurie meilę naikina arba bent mažina. Vaikai iš savo šeimos turi į savo šeimas išsinešti meilės pavyzdžius, kad galėtų vadovautis tik meile.

Šeima yra ne tik ta natūralioji — tėvai ir vaikai. Šeimą sudaro ir kaimynai, su kuriais tenka gyventi, bendradarbiai, su kuriais tenka kartu dirbti. Visur būtina sugebėti vieni kitiems atleisti, vieni kitiems tarti malonų žodį, vieni su kitais būti artimais ir visiems rodyti krikščionišką meilę.

— A. Dls.

atsisakė kooperuoti su tardytojais, kurie prieš juo akis paskleidė daugybę fotografijų, kad tapatintų nusikaltėlius.

Karpis gyveno ir pragyvenimą savotišku būdu užsidirbo Šiaurės Amerikos visuomenėje, bet jai pilnai nepriklausė. Benormiškumo būseną, atrodo, jo sąžinės negraudė. Bet ramybės, savaime suprantama, jis neturėjo 24 valandas per parą. Kiekvienas sutiktasis galėjo būti jo gaudytojas — medžiotojas, tad visuomenėje jis liko uždaras, vienišas. Jos suragatu patapo jo šutvė, kurioje jis galėjo sužibėti dažnu, trumpalaikiu meteoru.

Karpis nėra būdingas jokios visuomenės atstovas; būtų naivu nusikaltėli sieti su kokia nors išskirtine tautybe, nes jis visur bus tik nuslydusios mažumos atstovas. (Šiuo atžvilgiu išimty gali sudaryti Sovietų Sąjunga, kurioje niekam neatsakinga visagalė partija išleidžia įstatymus, beveik kiekvieną priverstinį pilietį valdžios aktyse padarantį jų laulytoju, juoba kad pati valdžia ir jos statytiniai labiausiai juos piktnaudžiauja.) Suprantama, Karpis buvo veikiamas abiejų kultūrų — lietuvių ir šiaurės amerikiečių; vienus brouzos jis paveldėjo iš tėvų, kitus — iš gimtojo krašto mažumos socialinės aplinkos.

Nesuklysimė pasakė, kad Karpio laikotarpio Šiaurės Amerikos kultūra pabrėžė demokratiją prieš autoritarizmą, pluralizmą prieš monolitiškumą, naujoviškumą prieš tradiciją, individualumą prieš kolektyviškumą, savimi pasiklovimą prieš institucinę paramą, išsikovotą statusą prieš prigimtinį, dabartį prieš ateitį (ar praeitį) ir t.t. Antroji šių polių (alternatyvų) dalis, aišku, yra daugiau ar mažiau atstovaujanti to meto (gal ir šiandienos) lietuvių bei Europos kultūrai.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

ZVILGSNIS Į A. VANAGAIČIO METUS

Būdamas Chicagoje, bandau kiekvieną vakarą, jei tik esu laisvas, išklausyti Petro Petručio vadovaujamą „Margučio“ radijo valandėlę. Ypač po 1988.VI.4, kada Lietuvoje oficialiai gimė Persitvarkymo sąjūdis ir iš ten atplaukia srautas jau nebe cenzūruojamų naujienų. P. Petrusis žino kanalus, iš kur jas gauti, ir pagrindines naujienas tuojau perduoda per „Margutį“. Klausytis eterio bangomis perduodamų naujienų taip pat įpratino ir Vilniaus radijas užsieniui, jau pusantrų metų, kaip smarkiai pakeitęs savo toną gerąja prasme ir aiškiai pasisakęs už Lietuvos laisvę bei politinę nepriklausomybę.

Lankydamasis laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje, bandau susitikti ir su mieliu bičiuliu, iš mano kaimyninės Subačiaus parapijos kilusiu P. Petručiu ir asmeniškai pasidžiaugti bei jį pagirti už jo „Margučio“ vardu varomą gilią kultūrinę vėgą, vis surandant ir visuomenei pristatant naujus muzikos srities talentus tiek išėjusioje, tiek ir Lietuvoje. Neseniai „Margučio“ rengto Vilniaus universiteto studentų ansamblio Chicagoje įvyko trys koncertai, ir visuose Jaunimo centro didžioji salė buvo pilna žiūrovų. Tai drąsiai ir paklausiau, ar daug pelno „Margučiu“ atliko? Tokį klausimą išgirdęs, Petras susiraukė ir atkrito: „Negi piniguose laimė. Ar nežinau, kad „Margutis“ ir toliau tęsia jo įkūrėjo kompozitoriaus Antano Vanagaičio ir jo didžiojo talkininko advokato Antano Olio pradėtą tradiciją. Atseit, ir toliau varo jų pradėtą kultūrinės veiklos vėgą...“

Tada kaip tik ir atsiminiau, kad ateinančius 1990 metų „Margutis“ skelbia savo įkūrėjo Antano Vanagaičio metais, nes kaip tik šie šimtas metų nuo jo gimimo. Tad bičiulio Petro ir paklausiau, kaip jis numato tuos metus paminėti? P. Petrusis atsakė: „Numatomas minėjimas surengti kovo 11 ir spalio 20 dienomis Jaunimo centre. Kovo 11 d. bus akademinio pobūdžio minėjimas ir trumpa meninė dalis. Tuo tarpu spalio 20 d. bus Vanagaičio kūrybos koncertas, kurį atliks Vaclovo Verikailio vadovaujamas „Aro“ choras iš Kanados. Taipgi dalyvaus 2-3 solistai. Sukakties proga planuoju išleisti anais senais laikais A. Vanagaičio įdainuotų dainų kasetę. Prieš porą mėnesių atrinkau plokštelėse įrašytas dainas. Dabar bandome tuos įrašus „atnaujinti“. Yra ir kitoki sumanymų, bet apie juos kol kas neverta kalbėti...“

Prie A. Vanagaičio sukaktuvinii metų šioje skiltyje teks dar nekartą sugrįžti.

PRIEŠ KETVIRTI ŠIMTMETĖIO ŽUVĘS POETAS

Kompozitorius A. Vanagaitis mirė 1949.III.10, maždaug tuo laiku, kada naujieji pokario ateiviai pradėjo atvykti į šį kraštą ir jiems atiteko garbė „Margučio“ egzistenciją pratęsti iki šių dienų. Tačiau 15 metų praėjus nuo A. Vanagaičio mirties — 1964.XII.28, taigi

Algimantas Mackus

prieš 25 metus įvyko kita nelaimė, kai grįždami iš radiofono auto avarijoje žuvo Lilija Vanagaitienė ir „Margučio“ radijo pranešėjas poetas Algimantas Mackus, kurio vardą ir dabar primena ne tik jo palikta poezija, bet ir A. Mackaus vardo knygų leidykla, kasmet išleidžianti vertingus literatūros ir mokslo veikalus.

Prisiminus A. Mackų, mano mintys grįžta į praeitį, į 1950-54 m. žiemą Cicero priemiestyje, kur persikėlęs iš New Yorko apsigyvenau. Netrukus kaimynas iš Lietuvos Al. Baronas mane supažindino su jaunesniu bičiuliu Algimantu, kuris pristatė esąs Algimantas Pagėgis, neseniai tuo pseudonimu išleidęs pirmąją poezijos knygą „Elegijos“. Kai kitą kartą jį susitikau, 1951.I.8 data jis „Elegijos“ man dedikavo ir prašė spaudoje paminėti. Tą knygutę, kaip ir tris kitas išėjusias jau Algimanto Mackaus pavarde, ir dabar tebeturiu savo bibliotekoje. Prisipažinsiu, kad per pirmuosius trejus metus, kai gyvenaū Cicero, su Algimantu palaikėm beveik kasdieninį ryšį, o savaitgaliais susiburdavo ir didesnis rašto žmonių būrys — B. Babrauskas, dr. K. Sruga, A. Baronas, Č. Grincevičius, akt. K. Gandrimas, A. Markelis, J. Vaičiūnas ir dar vienas kitas. Čia ir vykdavo diskusijos įvairiomis literatūros temomis ir jų metu ypač ryškėjo A. Mackaus intelektas. Jis sekė visas literatūrinės naujienas, prisiminimas surengti kovo 11 ir spalio 20 dienomis Jaunimo centre.

Kovo 11 d. bus akademinio pobūdžio minėjimas ir trumpa meninė dalis. Tuo tarpu spalio 20 d. bus Vanagaičio kūrybos koncertas, kurį atliks Vaclovo Verikailio vadovaujamas „Aro“ choras iš Kanados. Taipgi dalyvaus 2-3 solistai. Sukakties proga planuoju išleisti anais senais laikais A. Vanagaičio įdainuotų dainų kasetę. Prieš porą mėnesių atrinkau plokštelėse įrašytas dainas. Dabar bandome tuos įrašus „atnaujinti“. Yra ir kitoki sumanymų, bet apie juos kol kas neverta kalbėti...“

Šiaip draugų rateliuose, kurių daugumą tada sudarė dešimintų pažiūrų žmonės, Algimantas buvo draugiškas bei nuoširdus. Prie baro, išgėrus stiklą kitą alaus, mėgdavo užtraukti arijas iš kurios nors operos, ypač iš „Pajacų“, nes balsą turėjo tikrai gražų. Metams kitiems praėjus dar mūsų akyse Algimantas užmiršo „Elegijas“, užmiršo Pagėgi ir gimė tikrasis Algimantas Mackus, pradžioj savo tikrąja pavarde paskelbęs spaudoje vieną kitą eilėraštį, o 1959 m. Algimanto Mackaus vardu išleidęs poezijos rinkinį „Jo yra žemė“ ir jau tvirtai nuėjęs pas santariečius, kuriuo būdamas jis ir mirė. Tačiau senųjų draugų — ciceriškių ratelio jis niekad nepamiršo, ir ypač mudu su

Algimantu išlikom artimi draugai, iki jo mirties. Antrąjį A. Mackaus poezijos rinkinį „Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai“ aš savo gerajam draugui laisvalaikiu surinkau tekstą, abu kartu ją laužėm į puslapius. Dr. M. Morkūno spaustuvių surinkau ir trečiąją knygą „Chapel B“, skirtą dvasiškai giminingo rašytojo A. Škemos mirčiai atžymėti. Tačiau ši knyga išėjo jau po Algimanto mirties.

Kartais gyvenimas mėgsta ir sutapimus. Kaip minėjau, Algimantą pažinau, kaip vieną iš pirmųjų, 1950 m. lapkričio mėn. iš New Yorko persikėles į Chicago priemiestį Cicero. Tuo tarpu A. Mackus viešai pas lietuvių paskutinį kartą pasirodė 1964 m. Kaledū antrąją dieną, kai „Draugo“ redakcijos patalpose vyko prieš 20 m. Lietuvoje tragiškai žuvusio poeto V. Mačernio minėjimas. A. Mackus Mačernį gerbė, nes jis nušvietė kelią naujai lietuvių poezijos raidai. Išklause gan įdomią programą, kur pagrindinis kalbėtojas buvo V. Mačernio amžininkas K. Bradūnas, su Algimantu ir muzikos kritiku B. Chomskiu tarėmės užvaziuoti į kurį nors geresnį barą ir pasikalbėti. Tačiau paskutinę akimirka Algimanto kelias kita kryptimi pasisuko — jį paviliojo dr. Alseikaitis-Gimbutienės paskaita. Taip šioje žemėje mums ir nebeteko daugiau susitikti, nes kitą dieną jis ir L. Vanagaitienė žuvo auto avarijoje. O laidotuvsė savo buvusio artimo bičiulio uždara karstą galėjau pamatyti tik iš tolo, nes ji buvo apgulė idėjos draugai santariečiai. Jų eilėse būdamas, A. Mackus pasiekė aukštumas. Jis, kaip poetas, pripažinimo greit susilaukė ne tik išėjusioje, bet ir Lietuvoje.

Pasak Lietuvių enciklopedijos, „Mackus yra vienas stipriausių savosios kartos išėjusioje išaugusių ir subrendusių poetų. Jo kūryboje ryškiai atsispindi gyvenamosios epochos dvasia su jos tamsiaisiais šešėliais humanizmo šviesoje...“

PASIKEITIMAI UKRAINOJE

Pabaltijo valstybės, Armėnija ir Gruzija aktyviai nori atsikratyti Sovietinio jungo. Tuo būdu jos įsigijo Vakarų pasaulio dėmesio ir pagarbos. Kai anksčiau netgi išsilavinę žmonės turėjo vargo lokalizuoti Pabaltijo valstybes, o neretas negalėjo rasti Baltijos jūros, tai dabar netgi eilinio piliečio jau nenustebinsi paminėjęs Lietuvos, Latvijos ar Estijos vardus. Televizijoje ir spaudoje daugiausia dėmesio gauna pabaltiečiai ir armėnai. Apie judėjimą Ukrainoje yra daug mažiau ir, jeigu minima, tai jau daug atsargiau, nes bijoma, kad įsisiūbavęs mažumų judėjimas nepakenktų „avangardistui“ Gorbačioviui.

Kaip ir kitur, Ukrainoje yra nemaža politinių organizacijų ir visos turi savo leidinius. Kai kurios spausdina už Ukrainos ribų, kaip pvz. „Tribuna“ leidžiama Rygoje. Ji yra jaunimo organas. Radikaliausia grupė yra „Ukrainiečių liaudies — demokratine lyga“. Ši organizacija savo steigiamąjį suvažiavimą turėjo 1989 m. birželio mėn. Rygoje. Šių metų rugsėjo mėn. Kijeve sušauktas suvažiavimas įkūrė naują organą, kurį pavadino „Ruch“ (judėjimas, sąjūdis). Šio suvažiavimo iniciatoriais buvo trys rašytojai.

Tuo tarpu „Ruch“ organizacijos veikla ir reikalavimai daug švelnesni negu Pabaltijyje. Stengiamasi išsikviesti daugiau laisvės parlamentarinių kelių. Tas eina gan sunkiai, kadangi partinis aparatas, dominuojamas ateivių ir vietinių rusų. Vietinė ir centrinė komunistų partija kol kas didelio spaudimo prieš „Ruch“ nedarė. Tačiau Ukrainos partijos ilgametis sekretorius pašalintas. Aiškinama, kad padidinus spaudimą,

Gyvenimo idealas yra ne tai, kad pasidarytume tobuli, o ryžtinga valia nuolat darytis geresniu.

H. Esquerre

radikalesnių grupių veikla gali suaktyvėti.

Kaip ir Lietuvoje, „Ruch“ reikalauja reformų panašių ir mūsų „Sąjūdžio“.

Suvažiavimas reikalavo kad: ukrainiečių kalba būtų valstybinė, įvesta privati nuosavybė, įvestas politinis pliuralizmas. Tačiau dalyviai vengė reikalauti pilnos nepriklausomybės, pilietybės įstatymo pravedimo ir kūrimo ukrainietiškių karinių dalinių.

E. Ringus

Lietuviai Californijoje

SEPTINTOS MIRTIES METINĖS

A.a. Stasė Žadvydienė, jos mirties septintose metinėse, bus prisiminta sekmadienį, sausio 14 d., 10:30 val. ryto šv. Mišiose šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles, o sausio 13 d. — Pranciškonų vienuolyno koplyčioje Kennebunkport, Maine. Visi giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti velionę savo maldose.

VINCO ČIRO NELAIMĖS

Vinca Čira, gyvenanti Hemete, CA, buvo ištikęs širdies priepuolis ir suparaližuota kairė koja, kurią vėliau teko amputuoti aukščiau kelio. Dabar sveiksta namuose, prižiūrimas žmonos Bronės. Be to, netekęs rėgėjimo, neteko ir vairavimui leidimo. Pasigenda draugų ir pažįstamų. V. Čiras gyvena 2884 Lynac Way, Hemet, CA 92343. Tel.(714) 925-0035.

NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS LIETUVOJE

Siūlome pasirinkti tinkamą sveikinimą šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, Jubiliejų, Vestuvių, Krikštynų ar bet kokia kita proga.

Nr. 1
Didelė puokštė gėlių
Dėžė šokoladinių saldinių
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **\$50.00**

Nr. 2
Septynios (7) rožės
Dėžė šokoladinių saldinių
Butelis šampano
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **\$55.00**

Nr. 3
Septynios (7) rožės
Dėžė šokoladinių saldinių
Butelis šampano
Butelis degtinės
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **\$65.00**

Nr. 4
Devynios (9) rožės
Dėžė šokoladinių saldinių
Du (2) buteliai šampano
Butelis degtinės
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **\$75.00**

Nr. 5
Vienuolika (11) rožių
Dėžė šokoladinių saldinių
Du (2) buteliai šampano
Du (2) buteliai degtinės
ŽAIBO kelioninis maišas
ŽAIBO parkeris **\$85.00**

Nr. 6 — MAISTAS
5 sv. kumpis
Riešutinis sviestas
4 sv. ryžių
Slyvų
Razinų
Aliejus
Ivairių pusrytinių kruopų (cereal)
Ivairių arbatų
2 sv. kavos
Gėlės **\$100.00**

Nr. 7 — VAISTAI & VITAMINAI
Asperinas (3x100)
CENTRUM vitaminai — 100
B-Complex — stress
MAALOX
CALAMINE
Dantų pasta (2)
Mullas (8)
SUDAFED — 100
Band-Aids (300)
Gėlės **\$115.00**

Nr. 8 — DIABETININKAMS
Kraujo cukringumui matuoti glukometras
Gėlės **\$250.00**

Nr. 9 — KŪDIKIAMS
10 dėžių — 12 stiklinių kiekvienoje: persika, bananai,
žalios pupelės, žirniai, morkos, vėsenka, jautiena,
kiauliena, kumpis, kalakutas.
Gėlės **\$150.00**

Sveikinimai pristatomi į namus Jūsų nurodytą dieną ir adresu. ŽAIBO vardu išrašytą čekį siūsti kartu su užsakymu.

INTERNATIONAL (708) 430-7272

9525 SO. 79TH AVENUE HICKORY HILLS, IL 60457

G.T. INTERNATIONAL DĖKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVICIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

- 9001 KULTŪROS KONGRESAS & GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS** gegužės 15-31 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius: Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$1,875.00
- 9002 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU VOKIETIJOJE** birželio 7-22 d. Maskva 1 nkt. Lietuva 10 nkt. Vokietija 3 nkt. KAINA: Iš Čikagos \$2,620.00 Iš New Yorko \$2,490.00
- 9003 DAINŲ ŠVENTĖ** birželio 29-liepos 15 d. Vilnius per Torontą/Helsinkį/Taliną: Lietuva 15 nkt. KAINA: \$2,280.00
- 9004 DAINŲ ŠVENTĖ „Grandies“** Ansamblio iškyla liepos 2-25 d. ŠI KELIONĖ IŠPARDUOTA
- 9005 DAINŲ ŠVENTĖ** liepos 3-19 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius: Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$2,095.00
- 9006 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU AUSTRIJOJ IR VENGRIJOJ** rugpjūčio 1-16 d. Lietuva 10 nkt. Viena 2 nkt. Budapeštas 2 nkt. KAINA: Iš Čikagos \$2,762.00 Iš New Yorko \$2,642.00 (Visos kainos gyvenant dviese kambaryje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKI PAS MUS KELIONĘ SU SPECIALIAI SUDARYTAIS MARŠRUTAIS:

- pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
- Maskvoje Jus pasitiks, perves ir įkeltus;
- pagedaujant, Maskvoje Jus aprašys jusiukoje, lietuviškoje aplinkoje;
- jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
- Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apstojimui vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po kelias dienas.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIMI

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti iškviemto dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį sutikimo ir persodinimo paslaugas New Yorko ir Washingtono — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atostogų progomis. LAUKIAM JŪSŲ VISŲ!

SĖKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIŪSTA VIRŠ DVIJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMŲJŲ APPIPREKINIŲ LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei iškviesti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipreinti užsienio valiutos perduotuvėje.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457-2289
TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ.

1990 METŲ KULTŪROS KONGRESO IR ŠOKIŲ-DAIŲ ŠVENTĖS EKSKURSIJOS.

201. GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS IR KULTŪROS KONGRESAS

Gegužės 15-27 dienomis
Čikaga, New Yorkas ir Vilnius. Lietuvoje 11 naktų.
Iš Čikagos — \$1,795.00. Iš New Yorko — \$1,695.00

202. GRANDINĖS KELIONĖ IŠ CLEVELANDO (IŠPARDUOTA)

Birželio 28 iki liepos 13 d.

203. DAINŲ ŠVENTĖS GRUPĖ IŠ CLEVELANDO (IŠPARDUOTA)

Birželio 29 iki liepos 14 d.

204. DAINŲ ŠVENTĖS GRUPĖ

Birželio 29 iki liepos 18 d.
Čikaga, New Yorkas, Maskva ir Vilnius.
3 naktys Maskvoje, 15 naktų Vilniuje.
Iš Čikagos — \$2,350.00. Iš New Yorko — \$2,250.00

205. DAINŲ ŠVENTĖS GRUPĖ IŠ CLEVELANDO

Birželio 30 iki liepos 11 d.
10 naktų Lietuvoje.
Iš Clevelando — 1,950.00. Iš New Yorko — \$1,850.00

206. DAINŲ ŠVENTĖS IR GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Liepos 1-18 d.
15 naktų Lietuvoje.
Iš Čikagos — \$2,150.00. Iš New Yorko — \$2,050.00

207. DAINŲ ŠVENTĖS GRUPĖ

Liepos 3-15 d.
Čikaga, New Yorkas ir Vilnius
10 naktų Vilniuje, 1 naktis Maskvoje.
Iš Čikagos — \$1,995.00. Iš New Yorko — \$1,895.00

208. DAINŲ ŠVENTĖS GRUPĖ

Iš Tampos, Florida Liepos 3-14 d.
Tampa, New Yorkas ir Vilnius. 10 naktų Vilniuje.
Iš Tampos — \$2,100.00. Iš New Yorko — \$2,000.00

Visos kainos gyvenant dviese kambaryje. Vėliau paskelbsime ateinančių metų likusių ekskursijų datas ir kainas.

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 312/238-9787. Fax 312/238-0935

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolson Ave.
Willow Springs, IL 60480.
Tel.: (708) 839-2511

SUKAKTIS PROPAGUOJANT LIETUVĄ

Po lietuvių telkinius Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir Pietų Amerikoje dar ir šiandien keliauja prieš dešimtį metų išleistas katalogas, skelbiantis, kad Bostone galima įsigyti daug tūkstančių pavadinimų įvairiausių lietuviškų liaudies meno dirbinių, gintaro ir keramikos, tautinių juostų ir drabužių, Lietuvos žemėlapių ir knygų apie Lietuvą anglų kalba, lietuviškos muzikos įrašų ir įvairiausių tautinės simbolikos dirbinių. Per dešimtį metų daugelio išėjusių lietuvių namus papuošė įvairūs reikmenys, primenantys tėvų žemę.

Sumanymas užsimiti tokia veikla kilo Bostone gyvenančiam antros kartos išėjusiam lietuviui, tuomet labai jaunam ir jau turinčiam valstybinio darbo patyrimą Gintarui Karosui. Taip gimė bendrovė „Baltic Associates“, o 1979 metų gruodžio 2 dieną išėjo pirmas jos katalogas.

Kas pagimdė idėją įkurti tokio pobūdžio bendrovę? Jos iniciatoriai turėjo du tikslus. Ilgus metus aktyviai reiškėsi lietuvių išėjimoje, jie pamatė, kad Amerikoje yra daug išsibarčiusių lietuvių menininkų, amatininkų, užsimančių medžio, gintaro darbais, kuriančių įvairiausių paskirties lietuviškų reikmenis, kurie turi didžiulį poreikį, ypač tarp nuolatinių nuo organizuoto veikimo centrų gyvenančių lietuvių, neretai jau pamiršusių savo tėvų kalbą.

Iki tol nebuvo centro, telkiančio pavienius lietuvių meno kūrėjus. Jie neturėjo galimybių realizuoti savo produkcijos Šiaurės Amerikos ir kitų laisvojo pasaulio kraštų lietuvių vartotojų rinkoje. Tokias galimybes kaip tik ir sukūrė „Baltic Associates“ bendrovė. Ji subūrė išėjusių lietuvių taikomojo meno meistrų knygų apie Lietuvą leidėjus ir kitus kultūrinės paskirties reikmenų lietuviškos tematika gamintojus, sudarė jiems sąlygas per bendrovės centrą realizuoti savo darbą vaisius. Tai skatino po visą Ameriką išsibarčiusius liaudies meistrus dirbti aktyviau, labiau domėtis lietuviško liaudies meno ištakomis, didinti savo profesinį meistriškumą. Kartu buvo realizuojamas ir kitas „Baltic Associates“ tikslas: platinant taikomojo meno reikmenis, puoselėti lietuviškumą.

Iki septintojo dešimtmečio paigojos organizuotos pastangos ugdyti tautiškumą buvo daugiau kreipiamos į lietuviškai kalbančią išėjimą. Tautiškumo puoselėjimu, be mažų išimčių, užsiėmė tik lietuviška spauda ir šeštadieninės mokyklos. Nebuvo didesnių lietuviškos propagavimo centrų tiems lietuvių kilmės amerikiečiams, kurie jau nebemoka ar niekada nemokėjo lietuviškai. Tokių Amerikoje daug. Tai pirmųjų emigrantų gausūs palikuonys, jau ketvirtos ar net penktos kartos, nesuakaitomos mišrių šeimų atžalos, o taip pat pokario ateivių vaikai ir vaikaičiai. Neabejotina, kad subūrus visus lietuvių kilmės amerikiečius, susidarytų milijoninis skaičius.

Dar besikurdama, „Baltic Associates“ kėlė sau uždavinį: nė vienas Amerikos lietuvis neturi „mirti“ Lietuvai. Bendrovės kūrėjai laikė, jog tai būtų didelė klaida. Organizuojant bendrovę, buvo tiriami paklausia. Jos vadovai lankėsi bemaž kiekvienoje esamoje ar seniau klestėjusioje lietuvių kolonijoje, susilaukė daug laišku pageidavimų iš tu

vietai, kur lietuvių niekada gausiau ir negyventa. Firmos steigėjai priėjo išvada, kad lietuvių kalbą pamiršę žmonės yra didelė jėga, kurios potencialą galėtų būti panaudota tautos atgimimui. Juolab, kad šie žmonės, neturintys žinių apie savo tėvų ir protėvių kraštą, troško apie jį sužinoti, parodyti, kad jie lietuviai. Jie graibė kiekvieną nuotrūpą iš Lietuvos istorijos, kultūros, etnografijos, primenančios jų šaknis.

Kaip jiems padėti, kaip prieiti prie tokios kategorijos žmonių, kaip sudaryti jiems galimybes išreikšti savo lietuviškumą manifestuoti, papildyti jį ir pagilinti. Šiuo tikslu gimė firmos katalogas anglų kalba. Taip buvo nutiesti tiltai į nutautėjusius lietuvius. Penkiasdešimties tūkstančių katalogo tiražas greit pasiekė ir nutautėjančio ir dar nepamiršusio savo kalbos lietuvių namus. Į bendrovę pradėjo plaukti užsakymai ir iš tokių žmonių, kurių pavardės jau nieko nesakė apie jų lietuvišką kilmę. Jie norėjo įsigyti literatūros apie Lietuvą, kitų švietimo priemonių medžio drožinių ir gintaro darbų, lietuviškų juostų ir tautiniais motyvais paženklinėtų lipinių, tautinių drabužių, kepurų, krepšių, kurie pagal šio krašto tradicijas ženklina pasi-didžiavimą simbolizuojamu objektu — šiuo atveju Lietuva ir lietuviškumą.

Per savo gyvavimo dešimtmetį bendrovė suvaidino ženklų vaidmenį propaguojant Lietuvą. Ji veikė plačiu mastu. Su parodomis skersai, išilgai apklėta Amerika, dalyvauta daugelyje tarptautinių festivalių. Tarp kitų etninių grupių paviljonų, lietuviškasis išsiskirdavo savo ekspozicijos turtingumu, originalumu, tautinių akcentų ryškumu. Prie lietuviškos trobelės — paviljono dažnai koncertuodavo liaudies muzikos ar šokių ansambliai. Visa tai atkreipdavo Amerikos visuomenės dėmesį į Lietuvą. Plačiai išplatintas katalogas, dažnas dalyvavimas tarptautiniuose festivaliuose didino ir firmos populiarumą. Nuolatiniams jos klientams tapo per dešimtį tūkstančių žmonių.

Per savo gyvavimo dešimtmetį „Baltic Associates“ atliko kilnų, didelį, nors iš pirmo žvilgsnio ir kuklų darbą. Bet tai tik iš pirmo žvilgsnio. Giliau neišsiginčius į bendrovės veiklą, į jos istoriją. Giliau paanalizavęs, aiškiai matai, kad per visą savo veiklą firma į pirmą vietą kėlė ne komercinius, o lietuviškos žadimo ir platinimo, Lietuvos populiarinimo Amerikos kontinente tikslus. Gal todėl ir savo veiklos reklamai praktiškai neskyrė jokio dėmesio.

Lietuvoje prasidėjęs tautinis atgimimas plečia bendrovės veiklos geografiją. „Baltic Associates“ buvo reikalinga ir Lietuvai. Pirmosiomis atgimimo dienomis pasirodžiusi Vilniuje tautinė simbolika buvo gausi iš Bostono. Vėliau Lietuvoje ji buvo platinama. Dabar bendrovėje gimusių tautinių atributikų ir jos kopijas daug kur pamatysi Lietuvoje. Net ant Aukštųjų tarybos prezidento rūmų Vilniuje plevėsuoja bendrovės parūpinta trispalvė vėliava.

Tai tik pradžia ieškant ryšių su Lietuva. Bendrovės veikla dabar ypatingai svarbi Lietuvai, kai ji stengiasi kiek galint plačiau atverti duris į Vakarų pasaulį. Tai gerai mato lietuvių kolonijoje, susilaukė daug laišku pageidavimų iš tu

Los Angeles vyrų kvartetas scenoje. Iš k.: prie pianino muz. A. Jurgutis, R. Dabšys, A. Polikaitis, B. Seliukas ir dr. E. Jarašūnas.

ryšius su Lietuva. Užsakydama sau produkciją Lietuvoje už tvirtą valiutą, firma stengiasi palaikyti Lietuvos ekonomiką. Tai nėra lengva ir paprasta, šioje srityje Lietuva žengia pirmuosius žingsnius, jos žmonėms dar reikia mokytis būti dalykiškais, mokytis tarptautinio biznio abėcėlės.

Tačiau pirmieji žingsniai žengti. Sudarytos sutartys — seneniai įsikūrusia Lietuvos tautodailės sąjunga, knygų leidybos organizacijomis. Neilgai trukus, amerikiečiai galės įsigyti Lietuvos medžio drožėjų, audėjų, gintaro apdirbimo meistrų meniškų darbų, naujas knygas apie Lietuvą. Susitarta su Lietuvos menininkais, kad jie, čia atvykę, padės sutvarkyti lietuviškas parapijas, Floridoje įrengs lietuvišką sodybą. Planų daug. Kaip greitai jie bus įgyvendinti, priklausys nuo to, kiek Amerikoje lietuvių rems bendrovės veiklą, priklausys, suprantama, ir nuo to, kokiais tempais vyks permainos Lietuvoje, kaip plačiai Lietuva galės atidaryti duris bendradarbiavimui su Vakarais ir kokios bus ryšių pastovumo ir tvirtumo garantijos.

Šiandien bendradarbiavimo keliai, nors kol kas dar vingiuoti, jau ryškėja. „Baltic Associates“ ruošiasi plačiai veiklai Lietuvoje. Prie Bostono Piliiečių centro įrengtas didžiausias Šiaurės Amerikoje lietuviškų meno dirbinių salonas „Dovana“, išnuomotos didelės patalpos sandėliams, kur netrukus reikės priimti konteinerius iš Lietuvos. Bendrovės darbuotojai jau galvoja apie naują katalogą. Jis turėtų gerokai išsiplėsti (dabartiniam buvo per tūkstantį pavadinimų). Tikimasi, kad bendrovės distribucijos asortimentą sudarys daugiau kaip pusė gaminių, gautų iš Lietuvos.

Tokie artimiausi bendrovės planai, jai pažymint gyvavimo dešimtmetį ir prisimenant, kad „Baltic Associates“ savo veiklą pradėjo dar tais laikais, kai daugelis dalykų, tarp jų ir atviras Lietuvos nepriklausomybės siekimas, atrodė labai tolima svajonė.

B. Edma

SINATROS DOVANA

Frank Sinatra padovanėjo Kalėdų eglutę mergaitėi, kuri pirmoji gavo dalį savo motinos kepenų Chicago universiteto ligoninėje. Ligonė gerai taisosi.

BRANGSTA LIGONINĖS

Mokėjimai už gydymąsi ligoninėse pabrango apie 12%. Chicagoje kai kur mokestis ligoninei už vieną dieną net yra pasiekęs iki 7,500 dol.

PONAS ŠEDAS

(Pro Memoria)

J. KATINAS, N.P.

(Pabaiga)

Prikėlė ir įmigusį Andrių, kuriam turėjo pasakoti savo keistą sapną. Mieguistas Andrius atrodė Felicijos sapnu nedaug ką tesusizavėjęs, pasakė tik tiek: „Per daug skaitai visokių knygų ir žurnalų, Felicija... Gal jau kas ir vaidentis pradeda... O kaip manai, Felicija“ — pakeitė temą Andrius — „ar pernyktės rožės visos pražydės, ar reikės važiuoti į Emlongą naujų?“

Mėgdavo Šedą ir senasis Vygantas. Vykdydamas daktarų patarimus — senatvėje bent gerai pasivaikščioti — išėdavo su Šedu beveik kiekvieną dieną apėiti Michianos „Sveicariją“. Apžiūrėdavo jie naujias Michianos statybas, naujų gyvenviečių namų aplinkos pagerinimus, išpiltas ar išdėliotas akmenukais ar mozaikinėmis plytelėmis priešverandėse, teniso aikštes ar krepšinio įrengimus.

Būtinai aplankydavo ir didįjį Michianą: kartais tylų ir ramų, mažomis bangėmis beplaukanti smėlėtas pakrantes, o kartais supykusį ir audringą savo 4-5 pėdų bangomis bedauzantį pakrantėse isitvirtinusių, betono sienomis ir geležinėmis užtvaramis atskėrusių vasarnamių tvirtoves, griudamas jas jeigu ne jėga, tai klasta — pasiplaudamas po apacia. Ramiais ir šiltais vasaros rytais išėdavo Andrius su Ponu Šedu pasimaudyti. Nors senasis Andrius jaunystėje buvo laikomas ir neblogo plaukiku (net Kauno Jacht-klubo plaukimo kursus buvo baigęs), bet jaunasis Šedukas jį lenkė ir savo stiliumi ir išdaigomis. „Kur jis jų ir išmoko“ — stebėdavosi, „Ponia Felicija galvoja, kad jis augo kaime, o man atrodė, kad gal kur nors prie didžiųjų ežerų ar gal jūr“.

Michiana — pats pietinis Michigano valstybės kampelis. Ideali vieta pensininkams, kurie, poeto žodžiais, ilgisi „... nublūkusių lieptų prie sodo ir karpų klevų ir mieguisto vandens ir pavasario žalio ir pilko rudens...“ Žodžiu — visų keturių metų laikų. Karštos, tačiau ir pavėsingos vasaros, ažuolų paunksmėje, puikūs paplūdimiai, ilgi ir šilti rudenis, kartais nusitęsę net iki Kalėdų, su nepaprasto grožio lapuočių miško rudens spalvų pasikeitimų variantais, ankstyvi pavasariai su staigiai po žiemos atgimstančia fauna ir flora, sveikos, tyros, nors kartais kiek ir žvabokos žiemos su sniego pūnimis ir dekoratyviniai apsnigtais medžiais, jautriai prime-

ponios Felicijos užplikytą jazminų arbatą su vienu kitu lašeliu aromatingo likerio „Kahluha“.

Nueidavo Šedas su ponu Andriumi ir prie Michigano. Gana toli, kiek akys užmato, atrodė, kad Michigano pakrantės buvo užšalusios. Tačiau vargas buvo nepatyrusiam. Nestorą ir nepatikimą Michigano ežero ledo sluoksnį, apsnigtą sniego, pats Michiganas dar apibėdavo iš toliau bangų atneštu smėliu. Bet čia ir buvo „tas vylius smailas“ — kito poeto žodžiais betariant. Kartą, nepatyręs Šedas, senajam Vygantui sustojus kiek pakalbėti su ežero pakranteje gyvenančiu kaimynu, nužygiavo neva užšalusio ežero pakrante kiek toliau į ežerą. Senasis Vygantas atsiskus, o Šedo galva beplūduriuojanti 6-7 pėdų gylio Michigane. O Jergulieliau! Kaip gelbėti? Dievulis nebuvo pagailėjęs senajam Vygantui nei ūgio, nei svorio. Pačiam eiti prie Šedo — aiški savizudybė. Paskutiniomis dienomis Andrius kiek ir negalavo: lyg būtų persalęs ar šiaip kokia „kvaraba“, kaip namuose sakydavo, buvo įsimetusi. Taip kad pasinerti į ledinį Michigano ežerą — būtų fatališka. Susižvalgė dar Andrius su dar krante tebestovinčiu kaimynu, bet ir tas, atrodė, didelių gelbėjimo idėjų neturėjo.

Laimė, Andriaus akis užkliuvo į pakrantėje tvirtai iš rąstų pastatytą tiltelį, vasarotojams pasėdėti ir pasigerėti ypatingo grožio saulėlydžiais vasarų vakarais. Atsitrenkus į lieptelio atramas, gulėjo didelė, plati, gal iš kokio sudužusio laivo atneštinė lenta. Čiupo abu su kaimynu ir šiaip taip užmetė jau sušalusio ir, atrodė, skėstančio Šedo link. Kaimynas, būdamas lengvesnis, pats pasisūlė padėliais, nubyrėjusiais nuo „ponų stalo“, apačioje, ant sniego.

Kartą ponis Felicija gal juokaudama, o gal norėdama ir kiek „ignyti“ žiemos sezonui į Floridą pasitraukiantiems, pasakė: „Žinote ką? Jeigu aš turėčiau vilą Floridoje, tai žiemos sezonui būtinai grįžčiau į Michianą...“ Mėgo žiemą ir Šedas. Mėgo jis žiemos stichiją, medžių viršūnėmis, lyg Tarzana; laktantį veją, sniego pūgas ir užpustytą sodą ir kaskadas.

Saulutei gi pasirodžius, visa Michiana, lyg senoji karalaitės rūmai, pasakėdavo žvilgančioje sniego deimantų skraistėje, miškuose kyšančių ir palengva rūkstančių sodybų kaminų ir nuo stogų nutįsusių ledo varklių fone. Visur nepaprasta tyla. Rami vietelė poilsiui, svajojimui, kūrybai ar knygų skaitymui prie nuosavo miško malkomis kurenamo architektūrinio ir gal briedžio ragais dekoruoto židinio, gurkšnojant

Taip ir slinko senųjų Vygantų ir Pono Šedo gyvenimas Michigano pakrantėse. Kartais, meteliams vis dedantis, pagalvodavo senieji Vygantai apie pajojimus, kūrybai ar knygų skaitymui prie nuosavo miško malkomis kurenamo architektūrinio ir gal briedžio ragais dekoruoto židinio, gurkšnojant

Šiai Pono Šedo istorijai prisiminti gal dar priklausytų ir trumpas epilogas. Ponas Andrius jaunystėje buvo guvus vaikas: mėgdavo pabūti linksmas, padainuoti, pašokti, padeklamuoti. Vieną eilėrašį, berods Petro Babicko, prisiminė ir senatvėje ir dažnai kartodavo dar Šedu ir gyvenant. Eilėraštinė vadinosi „Rex“, apie šunį ir jo savininką — džiava sergantį. Paskutiniame eilėraštinio posme Rexo savininkas pasakė: „gyvenom Rex drauge, drauge ir mirsim. Drauge, jeigu leis (?) ir į dangų eisim... Aš — žmogus. Tu — kažkodėl — šuva. Na, niekis. Mes vardus sukeisim...“

Nė metams nepraėjus po Šedo mirties, senasis Andrius pradėjo rimtai negaluoti: tai plaučiai, tai širdis, tai inkstai, tai artritas — žodžiu, visas kūnas paseno, nelyginant kaip sena automašina. Nežiūrint didelės ponios Felicijos priežiūros, vaikų paslaugumo ir meilės, bei modernių ligoninių ir gydytojų pastangų, lygiai po metų nuėjo amžinybėn ir senojo Andriaus „dūšėlė“.

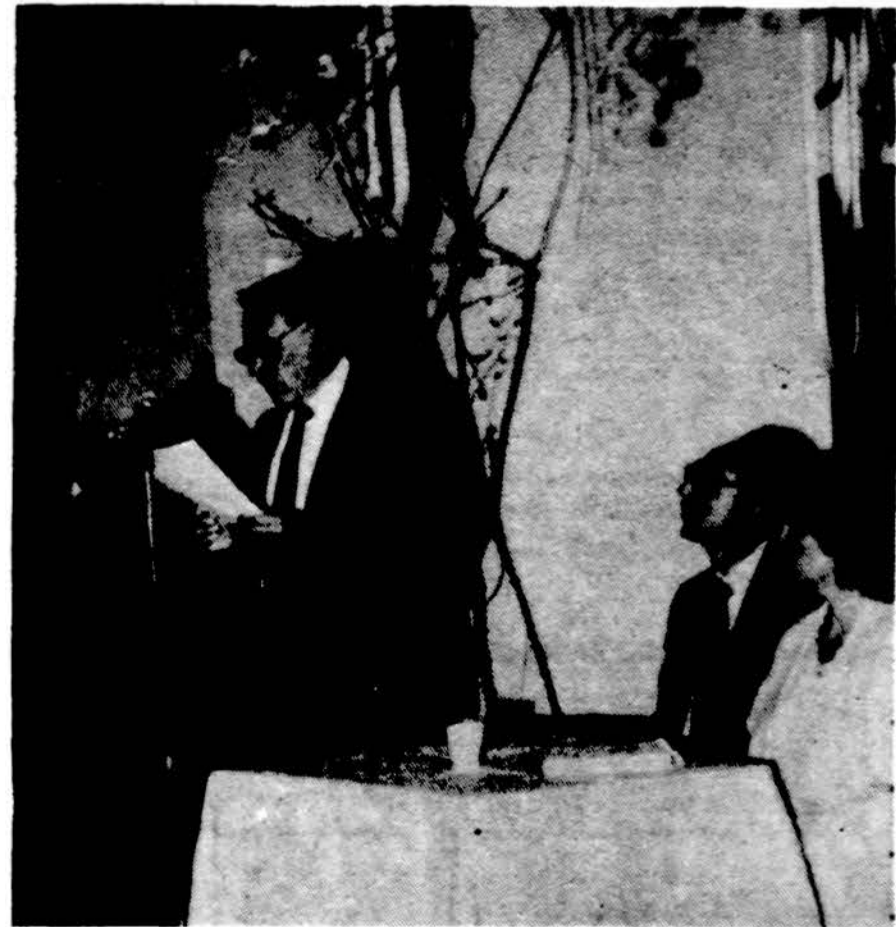
Ar pavyks senajam Andriui Visatos beribėse erdvėse dar susitikti savo seną pasivaikščiojimą draugą Poną Šedą — vienas Dievas težino.

tiek laiko, kaip jau ir buvo „išėjusių“ i gimines, tik vis dar neprisirengta sudaryti „oficialių popierių“.

Likimas tačiau jau taip lėmė, kad tų popierių jau ir nereikėjo. Išskirtinai snieguota žiema, kada pusnys buvo užvertusios Michianos kelius, didžiosios sniego valymo mašinos dar-bavosi be pertraukos. Ir atsitiko taip, kad vienos mašinos vairuotojas, turbūt gero norėdamas seniesiems Vygantams, pasuko nuo Michianos kaimelio „didžiojo“ kelio į Vygantų sodybos keliuką, savo didžiule gelda užkabindamas bene pustonį sniego. Savo likiminei nelaimėi, Ponas Šedas buvo, iš žingeidumo, išėjęs prie kelio pažiūrėti sniego valymo darbų. Sniego valymo mašinos operuotojas, kaip vėliau teisinosi, Šedo nepastebėjęs. Mirė Šedas konvulsijose, didžiosios mašinos partrenktas ir sumaigytas.

Lidūnos buvo Šedo laidotuvis. Sniegą apvalius, atvažioavo ir jaunųjų Vygantų ir Milinių šeimos. Pats senasis Vygantas, geležine dalba kiek pralaužęs sušalusį žemės paviršių, palaidavo Šedą po senųjų ažuolų, kurio dreveje rakūnai perėjo rakūniukus iš kartos į kartą. Religinų apeigų, žinoma, nebuvo, nes, kaip skaitytojai jau būsite anksčiau atsekę, Ponas Šedas, nors ir turėjo daug žmogiškų savybių, o kai kuriomis (regėjimu, klausa ir usle) dar toli žmogų lenkė, žmogus nebuvo. Šedas buvo kadai iš tolimos Azijos, nuo amžinai snieguotų Himalajų kalnų pėdžių iki šį kontinentą atklydusios genties palikuonis — grynakraujis Tibeto Terjeras — labai malonus, sidabro kudlomis, lyg avelė, apžėlęs šuniukas, paslaugus ir ištikimas namų sargas ir senųjų Vygantų draugas. Atrodo, kad laidotuvisė dalyvavusių jaunųjų Vygantų ir Milinių šeimų moterys, nekaltant jau apie senąją ponį Feliciją, bus paslapčiomis ir vieną kitą sąsara nubraukusios dėl tokios netikėtos Šedo mirties.

Kernius, jau vėliau vasarą, gal kiek ir sąžinės griaužiamas dėl primykščio nesugyvenimo su Šedu, ant Šedo kapo, Vygantų pušele papuošto, ir paminklinį akmenuką užrėdino su užrašu: „Nelaimingai kritusiam šeimoms draugui prisiminti. Namiškiai!“

Vladas Sinkus skaito kontrolės pranešimą per Lietuvių centro Lemonte susirinkimą, šalia — R. Domanskis.

Jonas Mugevičius, Lietuvos Demokratų partijos tarybos prezidento narys, reiškia Vliko seime savo mintis.

Nuotr. Br. Čikoto

MŪSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

ADVENTO SUSITELKIMAS

Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seselės pastaraisiais metais didina veiklą tikėjimo gilinimo ir stiprinimo lietuviuose. Gruodžio 10 d. vienuolyne Putname buvo suruošta dienos programa tokiam gilinimui ir stiprinimui. Buvo pakviesti ne tik Putnamo ir apylinkės lietuviai, bet lietuvių ir iš netolimų lietuvių kolonijų. Dalyvavo bent šešiasdešimt žmonių.

Dienos programa pradėta 10 val. ryto vienuolyno Matulaičio salėje seselės Onos Mikailaitės (teologija studijavusios) kalba – aptarimu, pavadintu „Antrojo Kristaus atėjimo įvaizdžiai“. Ji Šv. Rašto citatomis ir jų aiškinimu aptarė antrąjį Kristaus atėjimą. Seselė Ona yra gera kalbėtoja ir savo mintis išreiškia gyvai ir kiekvienam suprantamai, tai jos pareikštos mintys lengvai pasiekia klausytojų sąmonę.

11 val. ryto atlaikytos šv. Mišios vienuolyno koplyčioje. Jas koncelebravo kunigai V. Cukuras, prel. V. Balčiūnas ir R. Krasauskas. Kun. Cukuras pamokslė skatino tikinčiuosius susikaupti ir pasiruošti antrajam Kristaus atėjimui, kam ypač tinka advento laikotarpis. Tuoj po pamaldų visi dalyviai bendrai pietavo vienuolyno valgomajame, prieš valgomą sugiedojo adventinę – laukimo giesmę ir antro advento sekmdienio maldas sukalbėję.

Po pietų ir trumpos pertraukos vėl rinkosi dalyviai i Matulaičio salę. Kun. prof. A. Rubėys savo kalba „Jau ir dar ne“ aptarė jau buvusį Išganytojo atėjimą ir vėl laukiamą pasaulio pabaigoje. Jo kalboje pažymėtini: jau įvyko, nes Išganytojas atėjo, dabar vyksta kova tarp Dievo ir pikto, leidžiant žmogui, turinčiam laisvą valią, pasireikšti, ir įvyks Kristaus pergalė ir jo antras atėjimas. Kalbėtojas mintis rėmė Šv. Rašto ištraukomis. Paskaitai pasibaigus buvo klausimų, atsakymų ir diskusijų periodas, gana įvairus ir gyvas, abiejų paskaitų mintimis.

Atiū seselėms ir kalbėtojams už tikėjimo geresnio pažinimo ir pagilino dieną.

ALKA REIKALINGA IR LIETUVOJE

Daugeliui lietuvių Amerikoje ir amerikiečių mokslo žmonių yra žinoma Alka, Amerikos Lietuvių Kultūros archyvas Putname. Alka žinoma ir Lietuvoje. Iš Lietuvos atvykę lankytojai mielai užsuka į Alką, stebisi gausa lietuviškos kultūros pasireiškimų, daiktų, rinkinių, o mokslo ir kultūros darbuotojai atvyksta specialiai rinkti medžiagos savo mokslo ir kultūros darbams. Pastaraisiais pora mėnesių Alkoje po kelias dienas ieškojo spausdintos medžiagos keli asmenys iš Lietuvos, ypač pažymėtini P. Vitkauskienė, Lietuvos valsty-

binės bibliotekos Vilniuje užsienio rašytojų skyriaus vadovė, ir J. Tamošiūnas, išleidęs knygą apie lietuviškus periodinius leidinius ir ieškąs medžiagos kitiems leidiniams. Tarp daugelio Alkos lankytojų pažymėtini etnografas J. Milius, dr. J. Sidiškis, Vanda Zaborskaitė, Romas Šarmaitis ir keletas kitų.

Alka duoda lankytojams knygų vežtis į Lietuvą, kai kurie ima tik po kelias, kiti glėbiais. Alka pati siunčia knygas pakais ir maišais (pašto) į Lietuvos bibliotekas, muziejus ir pavieniams asmenims. Gaila, kad Alka nepajėgi knygų siuntis apmokėti. Būtų gera, kad atsirastų asmenų, kurie finansuotų knygų siuntimą. Istorinių, filosofinių ir religinių knygų taip trūksta Lietuvoje.

Alkoje rado prieglaudą „Krikščionis gyvenime“ leidinių-knygų perteklius, netelpas viename kambaryje. Prel. V. Balčiūnas ką tik grįžo iš kelionės Lietuvoje ir Vokietijoje, kur tarėsi to knygų pertekliaus persiuntimu į Lietuvą laivu ir geležinkeliu, finansuojant tą persiuntimą tarptautinėms religinėms organizacijoms.

VALANDĖLĖ SU MENININKAIS IŠ LIETUVOS

Iš Lietuvos atvykę Amerikon solistas Vaclovas Daunoras, pianistas Robertas Bekionis ir aktorius Algirdas Grašys svečiavosi porą dienų, globojami Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių. Gruodžio 21 dienos vakare svečiai atliko Raudondvario salėje neilgą meninę programą, V. Daunoras dainomis, palydint R. Bekioniu pianinu, ir A. Grašys humoreskomis. Gaila, kad tokio aukšto lygio meninį pasirodymą matė toks mažas asmenų skaičius: vienuolyno seselės ir paskubomis sukviesti vietos lietuviai. Atiū svečiams menininkams už aukšto lygio meninį pasirodymą ir lietuviuose žadinantį tėvynės ilgesį.

PASIGENDAME AMŽINYBEN IŠKELIAVUSIŲ

Aukščiausias pašaukė į amžinybę porą Putnamo lietuvių kolonijai labai vertingų asmenų. Vienas jų – kun. Alfonsas Petraitis, kelerius metus gyvenęs vienuolyno seselių globoje, talkinęs Kunigų vienybės ir Krikščionis gyvenime knygų ekspedijavimui ir už jas atsiskaitymui bei aktyvus bendruomenės narys, iškeliavo amžinybėn lapkričio 7 dieną. Antras – kun. Antanas Grigaitis, jau keleri metai globojamas Matulaičio namuose, finansiniai gausiai rėmęs lietuviškąją veiklą, baigė žemės kelionę gruodžio 18 dieną. Tesuteikia

Aukščiausias jiems amžiną ramybę.

REMIAMI BALFO DARBAI

Balfo igaliojimo dr. Juozo Kriaučiūno prarastas per visą lapkričio mėnesį Balfos darbams remti vėjus buvo sėkmingas, nes Putnamo ir apylinkės lietuvių suaukojo 635 dolerius. Tai tikrai pažymėtina suma iš tokios mažos lietuvių kolonijos. Buvo 22 aukotojai, vienas aukojo 100 dol., trys po 50, kiti po mažiau. Atiū rėmėjams, kad jie per Balfos centrą įstaiga teikia pagalbą jos reikalingiems. Visa surinkta suma jau pasiūsta Balfos centrui Chicagoje.

LAUKIAME PASVEIKSTANČIO

Dr. Česlovas Masaitis, LKDS pirmininkas, centrinio Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų rėmėjų valdybos pirmininkas ir kelių kitų organizacijų vadovybės narys, spaudos darbininkas, turėjo širdies smūgį ir operaciją. Gruodžio 8 d. jį ištiko ataka ir buvo paguldytas ligoninė, kur buvo padaryta operacija – trigubas arterijų apvadžiojimas. Gruodžio 15 d. jau išleido iš ligoninės. Dabar pamažu sveiksta namuose, brolio dukters Lilianos iš Chicago prižiūrimas. Linkime jam greitai sustiprėti ir vėl įsijungti į visuomeninius ir kultūrinius darbus. Prašome Aukščiausiojo jam suteikti sveikatą.

J. Kr.

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS PSICHIATRAI

Chicago apylinkė, apimanti šešias apskritis, kiekvienam 100,000 gyventojų turi daugiau kaip 12 psichiatrų, tuo būdu užimant 14 vietą visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

PERTAISYS UŽ 50 MIL. DOL.

Chicago prekybos centras Merchandise Mart bus pirmuose dviejuose aukštuose pagrindiniai pertaisyti, įrešiant specialias krautuves – naują prekybos centrą, tam panaudojant 50 mil. dol.

SUSISIEKIMO NELAIMĖSE ŽUVO 10

Kalėdų savaitgalį Chicagoje ir artimose apylinkėse susisiekimui nelaimėse buvo užmušta 10 žmonių, žymi dalis dėl girtų vairuotojų. Dar 14 žuvo Illinois valstijoje.

NAUJAS GREITKELIS

Prie Chicago atidarytas naujas, vadinamas North-South greitkelis, kuriuo pirmą dieną pravažiavo 13,200 automobilių. Greitkelis bus apmokamas po 25-50 ct. Turi 17,4 mylių ilgio tarp 55 kelio ir ties Bollingbrook ir Eisenhowerio greitkelio ties Addison.

A.†A.

APOLONIJAI TIRVIENEI

mirus, mūsų klubo nariui KAZIMIERUI, sūniui ALGIUI ir visiems giminaičiams bei artimiesiems reiškiamo širdingiausių užuojautą.

Daytona Beach Lietuvių klubo valdyba

Florida.

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoję už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

GRUODIS

LIETUVA IR BELGIJA Naujų Metų kelionė, 14 dienų: 9 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 11 \$1,599 iš Bostono ir Niujorko
\$1,782 iš Chicago

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pamokymu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos perduotėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Pilatesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
Suite 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
Tel. 617-985-8080

A.†A.

RITAI GRINIENEI

mirus, prisimindami anuos vaikų augimo metus, liūdime ir širdingai užjaučiame jos vyrą ANTANĄ, sūnus JONĄ, TOMĄ, PETRĄ, MIKĄ ir visus artimuosius.

Jadzė ir Jonas Mockaičiai
su Vyta ir Algii
Elena ir Juozas Zubrickai
su Rita ir Edžiu
Juozas Dėdinas su Vida ir Kęstučiu

A.†A.

RITAI GRINIENEI

iškeliavus į Amžinybę, jos vyrui ANTANUI, sūnams JONUI, TOMUI, PETRUI ir MIKUI ir jų šeimoms liūdesio valandoje reiškiamo gilią užuojautą.

Marytė, mama
Rasa Rafferty
ir Algis Macevičius

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9652

4005-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. (708) 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – (708) 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APLINK MUS

x „Draugo“ administracija šeštadienį, gruodžio 30 d., dirbs iki 12 val. dienos. Pirmadienį, sausio 1 d., dėl Naujų Metų šventės „Draugas“ bus uždarytas. Antradienį, sausio 2 d., „Draugo“ redakcija, administracija ir spaustuve dirbs kaip paprastomis dienomis ir išleis trečiadienio, sausio 3 d., laidą.

x Audra M. Kubiliūtė parašė laiška, kuris buvo išspausdintas „Chicago Tribune“ gruodžio 25 d. laidoje. Ji prisimena, kaip lapkričio 27 d. Zdanek Janicek kalbėjo Prahėje, Čekoslovakijoje, apie žmonių lygybę, laisvę, kurią jam davė Kūrejas. Ji palygina su Amerikos kolegijų studentais, kurie nežino, kad Nepriklausomybės deklaracijoje yra šie žodžiai. Taip pat dalis viešųjų mokyklų mokinių nemoka skaityti ir negali sužinoti, iš kur imti šie žodžiai.

x Daumantas Dielininkai jauni ateitininkai švęs Trijų Karalių šventę sausio 7 dieną 10:45 v. ryto Ateitininkų namuose po vaikų šv. Mišių Lemonte.

x Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago skyrius kviečia visą jaunimą ir jų svečius į Naujų Metų sutikimą, kuris bus gruodžio 31 d., sekmadienio vakare, Baltijos restorane Hickory Hills, Ill.

x Trijų menininkų iš Lietuvos – solisto Vaclovo Daunoro, pianisto Roberto Bekonio ir aktorius Algirdo Grašio – koncertus organizuoja Lietuvos Fondas Chicagoje sausio 7 d., Detroito sausio 14 d. ir Los Angeles sausio 21 d.

x Čikagos Jaunimo sąjungos N. Metų sutikimas įvyks Baltijos restorano patalpose, 8100 S. Roberts Rd. Sutikimas prasidės 9:00 v.v., sekmadienį, gruodžio 31 d.

x American Travel Service Bureau parūpiną lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skirti iš New Yorko ir Washingtono į Chicago, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtančiams į Lietuvą. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.

x Kelionė laivu iš Los Angeles į Meksiką! Lietuvių grupė organizuojama ateinančioms metams, kovo 3-10 d. Registracija vyksta šiuo metu. Kelionę organizuoja Vida Jonušienė, Amber Travel Service, 11745 Southwest Hwy., Palos Heights, IL 60453, tel. 708-448-7420.

x Gydotojai ir jų šeimos nariai galės dalyvauti Gydotojų suvažiavime Lietuvoje Dainų ir Šokių šventės metu. Kelionė nuo liepos 2 iki liepos 19 d. Šis suvažiavimas įvyksta priitariančių Lietuvos Gydotojų sąjungai ir ji globoja Lietuvos Sveikatos ministerija. Registracija pratęsiama iki vasario 1 d. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. (312) 238-9787.

x Naujų Metų dieną, sausio 1, kadangi eina tuoj po sekmadienio, nėra privaloma šventė katalikams, nes Chicagos arkivyskupas kard. J. Bernardin atleido nuo šv. Mišių klausymo. Bet parapijų bažnyčiose bus šv. Mišios kaip kitais sekmadieniais.

x Dainavos ansamblis Naujų Metų sutikimą rengia gruodžio 31 d. Jaunimo centro kavinėje. Į šį sutikimą, kuris žada būti nuotaikingas, kviečia visus narius su šeimomis, svečius ir pavienius asmenis.

x Šv. Kryžiaus ligoninė sudarė sutartį su Alexian ligonine Elk Grove, Ill., prižiūrėti ligonius, sergančius nepagydoma liga, kaip vežiu. Tokių ligonių yra sunkus prižiūrėjimas, bet Šv. Kryžiaus ligoninė ryžiasi tai atlikti ir sudaro specialią komisiją.

x Adv. Vytenis P. Kirvelaitis, veiklus Akademino Skautų sąjūdžio ir „Lituanicos“ tunto narys, siūsdamas 20 dol. auką „Draugui“ už kalendorių ir kalėdines korteles, rašo: „Skautiškas aciū už spausdinimą nuotraukų bei straipsnių apie sk. akademikus ir skautus vydičius. „Draugui“, ir jo redaktiniam ir administraciniam štabui linkiu sėkmės 1990-tuose metuose“. Aciū!

x R. Grigaliūnas, Forest Park, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą, pridėjo 30 dol. dienaščio paramai ir 25 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojam už 125 dol. čekį.

x Lietuvos tautinės muzikos ansamblio „Vilnius“ koncertai sausio 13-14 d. Jaunimo centre. Numeruoti bilietai gauti Patria parduotuvėje arba paštu: New Opera Co. P.O. Box 438553, Chicago, Ill., 60643. Bilietų kainos 15 ir 10 dol.

x Sutikite Naujus Metus pas savus Playhouse sveitainę! Jauki atmosfera, skanus maistas, upės šampano! Gros Hotel Carlos. Kaina 20 dol., 25 dol. prie durų (5 dol. nuolaida svečiams iš Lietuvos) Playhouse 2515 W. 69 St., Chicago, tel. (312) 476-9763.

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė Chicagoje, sav. A. ir F. Šlutai, atidarė skyrių St. Petersburg Beach, FL, 400-70th Ave. Šio skyriaus vedėjai Z. ir E. Radvilai. Abiejose parduotuvėse rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pageidaujama reikmenų didelį pasirinkimą. Greitai ir saugiai siunčiame jūsų dovanas į Vilnių kargo – oro linija. Kviečiame apsilankyti.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis: Aldona Kaminskiene, Optical studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas (312) 778-6766.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausioms sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell. Bace RE, tel. (312) 778-2233.

Detroito lietuviai dalinasi išpužiais apie Lietuvą. Iš kairės: Jūratė Pežiūrienė, Eleonora Gri-gaitienė, Jonas Urbonas, atvykęs iš Lietuvos Sąjūdžio tarybos narys Arvydas Juozaitis ir Liūda Rugienienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Užbaigti 51-uosius organizacinės veiklos metus buvo metinis susirinkimas. Jame aptariama tolimesnė dr-jos veikla, renkama nauja valdyba arba ta pati patvirtinama. Nors ir blogam orui esant, kas tik galėjo neliko namuose. Visi rinkosi į Z. Kojak salę. Gruodžio 15 dieną, dalyvaujant visai valdybai ir 52 nariams, susirinkimą 1 val. p.p. atidarė pirmininkas Alex Navardauskas, dėkodamas

x Nekalto Prasidėjimo Marijos seserys, Putnam, Conn. už parduotas „Draugo“ knygas atsiuntė čekį ir palinkėjo „Palaimingų Švenčių visiems“. Aciū už linkėjimus.

x Kazys Baltramaitis, Toronto, Kanada, zinodamas dienaščio sunkumus, pratęsė prenumeratą atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 100 dol. apsigynimo fondui. Nuoširdus ir didelis aciū mūsų mielam garbės prenumeratoriui, rėmėjui.

x Lietuvių Fondui vajaus progos aukojai: \$500 Vacys Simanas, po \$200 Elena Jasaitienė, Ona Miniatiene, Ona ir Birutė Miniataitės, Juozas Steponaitis, po \$100 Vincentas ir Sofija Klevai, Ona Naumanas, Adomas, Regina ir Algis Vaitkevičiai. Lietuvių Fondas visiems dėkoja ir prašo aukas siusti – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x Lėktuvo bilietai jūsų artimiesiems: Maskva-Chicago-Maskva nuo 764 dol. iki 797 dol. Maskva-New Yorkas-Maskva nuo 638 dol. iki 670 dol. Skambinti G. T. International, (708) 430-7272.

x Kristanavičiaus Fondas padeda išlaikyti Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centrą, kurio užmojis yra išsaugoti mūsų tautos kultūrinės vertybes ateities kartoms. Mūsų darbai reikalauja moralinės ir materialinės paramos iš lietuvių visuomenės. Bendrai dirbant mūsų ateitis gali būti šviesi ir laiminga. Kviečiame visus į talką. Nuo mokesčių nurašomos aukos ar paskolos gali būti siustos adresu: 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA. Telefonas (312) 434-4545. Pirmininkas Robertas Vitas.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

dalyviams už atsilankymą ir linkėdamas darbingos nuotaikos, sprendžiant draugijos reikalus. Užbaigė žemišką kelionę Emilija Survilienė ir Marcela Tiškevičienė. Jos pagerbtos vienos minutės susikaupimu. Protokolą perskaitė sekretorius Victoras Utara. Priimtas kaip skaitytas Sveikiname į draugiją įstojusį Vyta Ramonį, linkime geriausias sėkmės organizuotame gyvenime.

x Inž. Vytautas Vidugiris, Rancho Palos Verdes, Cal., veiklus visuomenininkas, „Draugo“ garbės prenumeratorius, nuoširdus jo rėmėjas, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 250 dol. čekiu. Už mielą paramą savai spaudai tariame nuoširdų ir didelį aciū.

x Ignas Medziukas, Los Angeles, Cal., „Draugo“ garbės prenumeratorius, bendradarbis, pratęsė prenumeratą su 120 dol. čekiu. Nuoširdus ir didelis aciū.

x G.T. International, Inc. prašo atkreipti dėmesį, kad gydytojų suvažiavimas įvyksta gegužės mėn. 20-24 d. Kaune. Dar yra likę ribotas vietų skaičius G.T. International Kultūros Kongreso-Gydytojų suvažiavimo tūre gegužės 15 iki 31 d. 1990 m. Skambinkite (708) 430-7272.

x American Travel Service Bureau praneša, kad dabar galima nupirkti automobilį giminėms Lietuvoje. Kaina: „Lada“ nuo 5,245 dol., o „Samara“ nuo 6,245 dol. Automobiliai pristatomi per 30-60 dienų iš Suomijos. Taip pat galima užsakyti „Volga“ ir „Žigulius“ bei kitas prekes tiesiai per dolerinę parduotuvę Vilniuje. Informacijai kreiptis: ATSB, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.

x Dėmesio video aparatų savininkai! Galbūt esate pastebėję, kad užsieniui vaizduojančių negalima naudoti amerikietiškos gamybos rekorderiuose ir atvirkščiai. Norint vaizduojtus panaudoti, reikia jas „išversti“ – pritaikyti. Už labai prieinamą kainą IHF Productions pritaikys jūsų vaizduojančių kasetes greit ir tiksliai, naudodami „state-of-the-art digital“ aparatus. Kainorastį galite gauti atsilankydami arba parašydami žemiau nurodytu adresu, arba skambindami 312-927-9091. Taip pat čia galima pirkti arba išnuomoti lietuviškų dokumentinių filmų.

IHF Productions patenkins visus jūsų video poreikavimus. Sav. Petras Bernotas. IHF PRODUCTIONS, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609.

Turėjome vieną renginį gegužinė liepos 9 dieną. Valdybos rūpestiu praejo su pasisekimu, padaryta peino aukomis ir paskirtyta spaudai ir radijo valandėms paremti. Aukos paskirtos Draugui, Lietuvių Balsui, Sandarai, Lietuvos Aidams, Margučiai ir Šluto radijui. Iš viso aukomis išmokėta 235 doleriai. Dėkojame visiems parengime dirbusiems, fantus aukojusiems nariams, svečiams už dalyvavimą, spaudai ir radijo valandėms. Padėka mūsų darbščioms šeiminiškoms Jennie Chinston, Matilda Folis ir C. Navardauskienei už patarnavimus susirinkimams.

J. Skeiviuvi padėkojus už gerai nuveiktus darbus, valdyba vienbalsiai patvirtinta 1990 metams su išimtimi išdinkino pareigoms Emma Petrą, kuri atsisakė. Kovo mėn. reikės išrinkti naują išdinkiną. Valdyba sudaro penktai kadencijai Alex Navardauskas – pirm., Helen Vilkelis – vicepirm., Bernice Žemgulis – fin. sekr., Victor Utara – sekr., Vyta Abraitis – narys – Revizijos komisijon išrinkti Peggy Dovidauskas, Carrie Navardauskas ir Matilda Folis. Knygų revizija bus kovo 13 d. B. Žemgolio rezidencijoje. Pa-

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. (708) 361-5950 arba (708) 636-6169.

x Chicagos KASOS skyriai linki visiems taupytojams linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų ir praneša, kad KASOS istaigos neveiks: pirmadienį, gruodžio 25, Kalėdų dieną, šeštadienį, gruodžio 30 d. dėl metinių procentų apskaičiavimo ir sausio 1, Naujų Metų dieną.

x Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS VYTENIS LIETUVNINKAS 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. (708) 325-3157 Valandos pagal susitarimą

Advokatas JONAS NAKAS 505 Pleasant St., Ste. 202-C St. Joseph, MI 49085 Tel. (616) 983-4130 Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. (708) 325-3157 Valandos pagal susitarimą

Advokatas JONAS NAKAS 505 Pleasant St., Ste. 202-C St. Joseph, MI 49085 Tel. (616) 983-4130 Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. (708) 325-3157 Valandos pagal susitarimą

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

– A. a. Ona Puodžiūnienė-Valaitienė mirė gruodžio 12 d. Perthe. Nuliūdime liko Perthe dukra Regina Pascekiene ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse sūnūs Kęstutis ir Jaunutis.

VOKIETIJOJE

– A. a. Ona Bendikienė (Anna Bendiks) mirė Bretzfeld-Schwalbache ir palaidota Weinsbergo kapinėse, religines apeigas atliekant kun. F. Skėriui ir kun. Bildstein. Buvo gimusi 1898 m. birželio 27 d. Juodikų km., Klaipėdos krašte. Velionė ir jos vyras buvo suvėjai, išaugino keturis vaikus, kurie liko su šeimomis.

– A. a. Ema Kesliūtė-Damskienė, Lietuvių Bendruomenės Krefeldo apylinkės narė, mirė vėžiu. Palaidota Huettenfeldo kapinėse šalia savo mirusio vyro. Velionė buvo gimusi 1924 m. balandžio 16 d. Šilavote. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje. Buvo ištejęs, bet vyras dingo karo metu, palikdamas ją su mažu kūdikiu. Vėliau ištekėjo antrą kartą už Jono Damskio ir susilaukė dviejų sūnų. Į Vokietiją repatriavo 1960 m. ir dirbo vyr. seserimi Šv. Juozapo ligoninėje.

KANADOJE

– **Calgario liūtanistinė mokykla** šiais mokslo metais turi vienuolika mokinių. Mokykloje dirba vedėja Nelė Astraviene, Rūta Šlekiene, Julija Vyšniauskienė ir Silvia Lay.

– **Calgario, Alb., Lietuvių Bendruomenės** apylinkė išrinko naują valdybą: pirm. ninku išrinktas dr. Arūnas Šlekys, vicepirm. Paulius

rengimų komisija išrinkta iš Viktoro Utaros ir B. Žemgolio. Nutarta turėti dvi gegužines laikas dar nenumatytas komisijos, kuri turės žiūrėti, kad gautų patalpas, kai kitos organizacijos neturi jokių parengimų. Susirgęs narys prašomas pranešti bet kuriam valdybos nariui. Nutarta pakelti nario mokesčių iki 3 dol. metams. Nariai, kurie jaučiasi nesumokėję mokesčio, prašomi užsimokėti kovo mėnesio susirinkime. Nesumokėję mokesčio daugiau kaip vienerius metus bus suspenduojami. Negalės gauti jokių patarnavimų.

Artejančių švenčių proga sveikiname visus narius, jų šeimas, draugus ir pažįstamus. Daug laimės ir sveikatos Naujose Metuose. Dienotvarkė išsibaigus, visi dalyviai pakviesti prie vaišių, M. Kupcikevičienės skaniai pagamintais patiekalais. Kitas susirinkimas bus 1990 m. kovo 23 d. Bus malonu vėl su visais susitikti.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS 2501 W. 69th Street Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 778-0800 Kasdien 9-6 val. vak. Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas ALGIRDAS R. OSTIS 201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2 Hinsdale, IL 60521 Tel. (708) 325-3157 Valandos pagal susitarimą

Advokatas JONAS NAKAS 505 Pleasant St., Ste. 202-C St. Joseph, MI 49085 Tel. (616) 983-4130 Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius